

Kehittämistä ja kestäviä ratkaisuja

Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämiskeskus
Koordinaatin toimintakertomus 2013

Koordinaatti

Kehittämistä ja kestäviä ratkaisuja
Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämiskeskus
Koordinaatin toimintakertomus 2013

Jaana Fedotoff, Mika Pietilä,
Heidi Leppäkari & Merja-Maaria Oinas

Koordinaatti
Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämiskeskus
PL 66 90015, Oulun kaupunki
www.koordinaatti.fi

Opetus- ja kulttuuriministeriö

ISBN 978-952-5465-87-7 (nid.)
ISBN 978-952-5465-88-4 (PDF)

Sisällys

Nuorten tieto- ja neuvontatyön ja -palveluiden rooli nuorisotyön kentässä	5
Koordinaatin toiminnan tavoitteet ja vaikuttavuus	9
Koordinaatti - Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämiskeskus	9
Nuorten tieto- ja neuvontatyö tukena nuorten sosiaalisessa vahvistamisessa	10
Koordinaatin asiantuntijaryhmä.....	11
Ohjausalan yhteistyö	12
Nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden määrä vuonna 2013.....	12
Nuorten tieto- ja neuvontatyötä ohjaavat asiakirjat ja toimenpideohjelmat.....	14
Koordinaatin toiminnan painopisteet ja toimenpiteet	17
Vuoden 2013 painopisteet.....	17
Asiantuntija- ja tukipalvelut toimenpiteinä.....	18
Viestintä	20
Koordinaatti.fi	22
Kansallinen yhteistyö.....	23
Palveluverkoston työryhmät	24
Asiantuntijajäsenyydet.....	25
Kansainvälinen yhteistyö ja kumppanuudet.....	27
Nutitilastot.fi.....	29
Aloitekanava.fi	30
Kehittämishankkeet	33
Resurssit	39
Talous vuonna 2013	39
Toimintakalenteri	43
Puheenvuoro	49
Keskipisteessä	55

Nuorten tieto- ja neuvontatyön ja -palveluiden rooli nuorisotyön kentässä

Nuorten tieto- ja neuvontatyö määritellään nuorisotyön ennaltaehkäiseväksi työmuodoksi, joka nojautuu nuorisolakiin sekä työtä ohjaaviin kansallisiin ja eurooppalaisiin asiakirjoihin. Nuorten tieto- ja neuvontapalveluita on tarjottu Suomessa nuorille jo 1950-luvulta lähtien.

Työmuoto tukee mitä voimakkaimmin nuorten sosiaalista vahvistamista oman elämänsä subjektiksi niin, että nuorella on tietoa ja taitoa soveltaa saamaansa tietoa, neuvontaa ja ohjausta elämän eri tilanteissa jatkossakin. Nuorten tieto- ja neuvontapalveluissa työkentelevien osaaminen ja toimivat paikalliset verkostot varmistavat lisäksi sen, että nuori tarvittaessa ohjataan eteenpäin muun muassa etsivälle nuorisotyöntekijälle tai terveydenhoidon pariin.

Kokonaisuudessaan nuorten tieto- ja neuvontatyötä tarkastellaan nuorisotyön ja -politiikan toimintaympäristön muutoksia seuraten osallisuuden, arjen hallinnan ja yhdenvertaisuuden edistämisen näkökulmista, nuorten elämään liittyviä asioita ja ilmiöitä havainnoiden. Jotta palveluita voidaan toteuttaa laadukkaasti kohtaamaan nuorten tarpeet, on tärkeää, että palvelun toteuttajat seuraavat myös nuoria koskevaa tutkimusta ja hyödyntävät tutkittua tietoa palveluiden kehittämisessä.

Nuorten tieto- ja neuvontatyön rooli muun muassa nuorisotakuun tavoitteiden edistäjänä on tärkeä. Jotta nuoret voivat hakeutua erilaisten palveluiden piiriin, he tarvitsevat tietoa sekä matalan kynnyksen palvelupaikkoja. Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut ovat keskeisiä palveluita nuorille suunnatun tiedon, neuvonnan ja ohjauksen tarjoajina. Vuosien saatossa Koordinaatti on ollut rakentamassa kattavaa nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden verkostoa sekä kouluttanut ammatillisia työmuodon ja nuorten kohtaamisen tarpeisiin.

Jotta nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden rooli nuorisotakuun tavoitteiden edistäjänä vahvistuisi ja palveluiden saatavuus voisi asetettujen tavoittei-

den mukaisesti toteutua noususuuntaisesti ja laatu palveluissa nousisi, tulee jatkossa panostaa vaikuttavuuden ja laadun arviointiin sekä toimijoiden osaamisen lisäämiseen. Tästä syystä tarvitaan Koordinaatin asiantuntija- ja tukipalveluita toimijoiden työn tueksi. Keskeistä tässä työssä ovat hankkeissa tuotettavat välineet ja menetelmät, yhteistyö eri toimijoiden kanssa sekä koulutus.

Tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan yhteistyötä, jotta oikeiden palveluntuottajien palvelut kohdentuvat oikeaan kohderyhmään. Tarvitaan tahtotilaa ja asennetta. Nuorisotakuun tavoitteiden toteuttamisessa tarvitaan koko kentän osaaminen ja palvelut käyttöön.

Jaanan Puheenvuoro 16.12.2013

Nuorten tieto- ja neuvontatyöllä on pitkä historia Suomessa. Palveluja on tarjottu nuorille jo 1950-luvulta alkaen, jolloin muun muassa Helsinkiin ja Tampereelle avattiin nuorisotiedotuspisteet maalta kaupunkiin töiden ja opiskelujen perässä muuttaville nuorille. Kuluneen vuoden syksyllä Oulun Nuorten tieto- ja neuvontakeskus Nappi ja Espoon Nuorten tieto- ja neuvontapiste yESBOx viettivät 20-vuotisjuhliiaan. Molemmissa kaupungeissa on tehty pitkäjänteistä ja suunnitelmallista työtä palveluiden saatavuuden mahdollistamiseksi.

Tänään nuorten tieto- ja neuvontapalveluille on suurempi tarve kuin koskaan. **Kuntoutussäätiön nuori-**

sotakuun tutkimuksellisen tuen loppuraportti vahvistaa sen, mikä toimijoilla on ollut tiedossa. Nuoret tarvitsevat tietoa, neuvontaa ja ohjausta elämänsä valintatilanteissa ja erityisesti sen nivelvaiheissa. Näiden palveluiden monikanavainen tarjonta nuorten tarpeisiin on nuorten tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisia mahdollisuuksia lisäävä tekijä.

Keskiössä on laadukas kohtaaminen. Näihin ammatillisiin vaateisiin Koordinaatti on panostanut vuonna 2013 moninaisessa yhteistyössä kentän toimijoiden, sidosryhmien ja nuorten kanssa. Kaikkien tahojen aktiivinen yhteistyö on merkityksellistä. Tavoitteena on, että kaikilla nuorilla olisi oma elämänhallinta kohdallaan ja toteutettavia toiveita tulevaisuuttaan varten. Omalta osaltamme olemme rakentamassa nuorten uskoa tulevaan ja yhteiskuntaan, jossa elämme. Vahvistamme nuorten uskoa siihen, että elämä kantaa ja jos on tarve, tietoa ja tukea on saatavilla.

Kokemus ja ilo siitä, että minulla on mahdollisuus työskennellä alan ammattilaisten kanssa nuorten tieto- ja neuvontatyön laadun kehittämiseksi, tässä tapauksessa nuorisotyöntekijöiden osaamisen lisäämisen kautta, on yksi työni kantavia tekijöitä.

Jaana blogissa 19.5.2013

Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämispäiville osallistui vuonna 2013 ennätyskelliset 103 henkilöä. Lue lisää seminaarista kappaleessa *Koulutukset ja seminaarit*.

Koordinaatin toiminnan tavoitteet ja vaikuttavuus

Koordinaatti vahvistaa asiantuntija- ja tukipalveluillaan nuorten tieto- ja neuvontatyön palveluverkoston toimintaa, yhteistoiminnallisuutta sekä yhteisöllistä kehittämistä.

Nuorten tieto- ja neuvontatyön palveluverkoston toimijat ovat keskeisiä kumppaneita ja tiedonlähteitä Koordinaatin toiminnan kehittämiseksi ja suuntaamiselle. Verkoston laajuus ja palveluiden määrä ei ole itseisarvo ja tavoite sinänsä. Palveluverkosto on kuitenkin elinehto Koordinaatin olemassaololle. Koordinaatin verkostoitumisella tulee olla tavoitteiden ja strategian kannalta tarkoituksenmukainen tehtävä.

Tarvitaan kentän toimijoiden yhteinen ymmärrys kaikilla tasoilla perustehtävästä sekä strategian kannalta tarkoituksenmukainen tavoite. Tämä edellyttää, että kaikilla on jaettu ja julkilausuttu käsitys nuorten tieto- ja neuvontatyön tehtävästä ja tavoitteista sekä roolista laajassa palvelukentässä.

Koordinaatti - Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämiskeskus

Koordinaatti on opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämä nuorisotyön valtakunnallinen palvelu- ja kehittämiskeskus, joka kehittää alallaan nuorisotyötä. Palvelu- ja kehittämiskeskus on 14. Koordinaatti on toiminut Oulun kaupungin nuorisopalveluiden alaisuudessa vuodesta 2006 lähtien.

Koordinaatin asiantuntija- ja tukipalveluiden tavoite on kattavan nuorten tieto- ja neuvontatyön palveluverkoston rakentaminen niin, että tasa-arvoiset ja laadukkaat nuorten tieto- ja neuvontapalvelut toteutuvat Suomessa. Lisäksi tavoitteena on verkkodemokratian

edistämällä nuorten osallisuuden, kuulemisen ja vaikuttamisen tukeminen osana verkkoperustaisia palveluita.

Koordinaatin tehtävät

Koordinaatin tehtävä on tukea kuntia ja järjestöjä nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden toteuttamisessa monialaisessa yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön asettamien ja hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteet ja painopisteet asetetaan vuosittain huomioiden erityisesti Koordinaatin työntekijöiden tekemät havainnot kentän tarpeista. Tarpeet peilataan aina kansallisiin ja eurooppalaisiin nuorisotyön ja -politiikan linjauksiin sekä tulevaisuuden näkymiin.

- Viestintä työmuodosta, palveluista ja mahdollisuuksista
- Nuorten tieto- ja neuvontatyön sekä -palveluiden kansallinen koordinointi ja työmuodon kehittäminen yhteistyössä kansallisten ja eurooppalaisten toimijoiden sekä verkostojen kanssa
- Asiantuntija- ja tukipalvelu nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden toteuttamiselle ja kehittämiseksi
- Asiantuntijatehtävät erilaisissa työryhmissä: kehittäminen ja vaikuttavuustyö
- Ohjaus ja neuvonta nuorten tieto- ja neuvontatyön ammattilaisille, alalla työskentelevien tietotaidon ja yhteistyön tukeminen sekä kansallisen toimijaverkoston ja yhteisöllisen kehittämisen

vahvistaminen

- Koulutuksen suunnittelu, järjestäminen ja toteuttaminen yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Koulutukset suunnitellaan vastaamaan kentän toimijoiden sekä nuorten tiedon ja ohjauksen tarpeita.
- Nuorten kuulemisen, osallistumisen ja vaikuttamisen edistäminen osana nuorten tieto- ja neuvontatyötä
- Verkkodemokratiapalvelun koordinointi, kehittäminen ja markkinointi sekä kuntatoimijoiden tukipalvelut ja koulutus
- Aluekoordinaattoriverkoston edistäminen ja kehittäminen
- Arviointi- ja laatutyön edistäminen
- Eurooppalainen yhteistyö toimintaedellytysten vahvistamiseksi ja työmuodon kehittämiseksi
- Kansalliset hankkeet
- Kansainväliset hankkeet
- Monialainen yhteistyö

Kuntien ja järjestöjen toimijat suunnittelevat ja toteuttavat palvelut paikallisista tarpeista sekä läh-
tökohdista nuorten tiedon, ohjauksen ja neuvonnan tarpeet huomioiden. Useat tahot kehittävät palveluita hankkeistamalla kehittämisen. Koordinaatti tukee toimijoita toteuttamaan paikallisesti sopivimmat ratkaisut palveluille niin, että nuorten osallistuminen ja vaikuttaminen mahdollistuvat, ja palveluiden suunnittelussa on mukana moniammatillinen joukko nuorten parissa toimijoita. Lisäksi pyritään varmistamaan, että nuorisopalveluista vastaavat henkilöt ovat sitoutuneita palvelun järjestämiseen ja heillä on tarvittava tieto sekä osaaminen.

Koordinaatin vuosittain järjestämät seminaarit ja koulutukset mahdollistavat perusvalmiudet ja -tiedot työntekijöille, ammatillisen tietotaidon ja kokemusten jakamisen sekä vertaistuen. Koordinaatti tarjoaa kunnille verkkoperustaisen palveluiden, välineiden ja menetelmien asiantuntija-apua sekä tietoa verkossa tehtävän työn perusteista. Nuorten tieto- ja neuvontatyön ammattilaisille, nuorisotyön opiskelijoille ja opettajille sekä muille nuorisualan toimijoille suunnattu Koordinaatti.fi-verkkopalvelu tukee tätä tehtävää hyvin.

Vuoden 2013 lopussa lanseerattu verkkopalvelu Nuortenelämä.fi palvelee valtakunnallisesti kaikkia nuoria. Nuortenelämä.fi toimii kansallisen portaalin tapaan, ohjaten nuoret myös paikallisten palveluiden pariin.

Koordinaatin asiantuntija- ja kehittäjärooli eurooppalaisessa nuorten tieto- ja neuvontatyön verkostossa

mahdollistaa suomalaisten hyvien käytäntöjen levittämisen myös maamme rajojen ulkopuolelle. Suomalaisilla nuorten tieto- ja neuvontatyöntekijöillä on näin mahdollisuus hankkia kontakteja ja koulutusta sekä verkostoitua muiden ERYICAn (European Youth Information and Counselling Agency) jäsenmaiden ja -järjestöjen kollegoiden kanssa. Koordinaatti on ollut ERYICAn jäsen vuodesta 2010. Koordinaatti on ollut myös nuorten liikkuvuutta edistävän USE-IT -verkoston jäsen vuodesta 2012 lähtien.

Nuorten tieto- ja neuvontatyö tukena nuorten sosiaalisessa vahvistamisessa

Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut ovat ennaltaehkäiseviä palveluita, jotka tukevat nuoren kasvua ja hyvinvointia. Nuorille annetaan heidän tarvitsemaansa tietoa, neuvontaa ja ohjausta niin, että heitä samalla kannustetaan ja tuetaan kehittämään omia taitojaan, motivaatiotaan ja itseluottamustaan. Nuoren sosiaalinen vahvistaminen sekä omatoimisuuden ja hyvän itsetunnon edistäminen ovat keskeisiä tavoitteita. Tähän tarvitaan henkilökohtaisia paikallisia lähipalveluita erityisesti alueilla, joilla ei muita nuorten palveluita ole saatavilla. Teknologian tuomat mahdollisuudet lisäävät palveluiden saatavuutta, taloudellisuutta sekä käyttäjävälisyyttä. Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden (TNO-palvelut) tulisi olla kaikkien nuorten saatavilla.

Tavoitteita nuorten sosiaalisessa vahvistamisessa:

- nuoren oman elämänhallinnan tukeminen
- ennaltaehkäistään ongelmien kasaantuminen ennakoivilla ja oikea-aikaisilla palveluilla
- kannustetaan henkilökohtaisella kohtaamisella nuorta sitoutumaan ja ottamaan vastuuta omasta elämästään
- kuunnellaan nuorta ja kannustetaan toteuttamaan itseään sekä löytämään omat vahvuutensa

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan eri toimijoiden suunnitelmallista yhteistyötä. Tällä tavoin oikeiden palveluntuottajien palvelut kohdentuvat oikeaan kohderyhmään eivätkä kaikki operoi yhtäaikaaisesti samojen nuoren kanssa. Tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan tahtotilaa ja asennetta, ja koko kentän osaaminen käyttöön. Tavoitteiden tarkentaminen, osaamisen päivittäminen ja yhteistyö ovat edellytys.

- Mielonen Mari, tietopalveluohjaaja, Turun kaupunki, NuortenTurku
- Pietikäinen Reetta, kehityspäällikkö, Valtakunnallinen työpajajhdistys ry - Sosiaalisen vahvistamisen kehittämistoiminta
- Tarkiainen Minna, nuorisoneuvoja, Lappeenrannan kaupunki, nuorisotoimi
- Timonen Päivi, lehtori, HUMAK - Humanistinen ammattikorkeakoulu

Kuluneena vuonna aloitettiin keskustelu nuorten tieto- ja neuvontatyön roolista suhteessa nuorisotakuuseen sekä siitä, mitä nuorten sosiaalinen vahvistaminen eri nuorisotyön muodoissa tarkoittaa. Näiden teemojen työstämistä jatketaan vuonna 2014.

Asiantuntijaryhmä antaa ehdotuksia ja kommentteja Koordinaatin painopisteistä ja tavoitteista aina tulevaa kautta varten. Ryhmään kutsutaan sovituksi vierailevia alustajia.

Ohjausalan yhteistyö

Koordinaatti on ollut vuonna 2013 aktiivisesti mukana nuorten ohjaukseen liittyvien verkostojen toiminnassa. Nuorten ohjauksella tässä yhteydessä tarkoitetaan **Elinikäisen ohjauksen kehittämisen strategiaan** liittyviä painopisteitä, joita erilaisissa kansallisissa ja alueellisissa työryhmissä tällä hetkellä pohditaan. Keskeisenä vastuutahona ovat **Koulutus- ja kehittämiskeskus Salmia** ja Salmian LAITURI-projekti sekä **Valtakunnallinen ohjausalan osaamiskeskus Vokes**. Koordinaatin mukaantulo yhteistyöhön näihin ryhmiin on koettu tärkeäksi.

Myös **ELY-keskusten ELO-ryhmät** (Elinikäinen ohjaus) ja kuntiin nimetyt nuorten ohjaus- ja palveluverkostot ovat avainasemassa tässä työskentelyssä.

Elinikäisen ohjauksen keskeisiä tavoitteita ovat muun muassa ohjauspalveluiden tasapuolinen saatavuus, yksilön ohjaustarpeisiin vastaaminen sekä se, että ohjausta tekevillä olisi tehtävän edellyttämä osaaminen. Kaikki nämä liittyvät olennaisesti myös nuorten tieto- ja neuvontatyön tavoitteisiin.

Koordinaatti oli mukana syksyllä Koulutus- ja kehittämiskeskus Salmian (TEM:n rahoitus) **Nuorisotakuu – Ohjausyhteistyöllä tuloksiin** -koulutuskierroksella. Koulutuskierroksen tavoitteina oli kehittää yhteistoiminnallisesti tieto-, neuvonta- ja ohjaustyön perusosaamista sekä tuottaa uusia ideoita nuorten palveluiden ja ohjauksen saatavuuden turvaamiseksi. Tavoitteina olivat myös auttaa nuorisotakuun toimeenpanoa alueellisena

tehtävänä, tukea moniammatillista ja -hallinnollista verkostotyötä sekä vahvistaa elinikäisen ohjauksen verkoston toimintaa. Kohderyhmänä olivat nuorten ohjaus- ja neuvontatyön avainhenkilöt eri organisaatioissa eli ohjauksen suunnittelusta, organisoinnista ja toteutuksesta vastaavat henkilöt.

Salmian koulutuksia, joissa Koordinaatti oli omalla osuudellaan mukana järjestettiin Oulussa, Jyväskylässä, Hämeenlinnassa, Porissa ja Seinäjoella. Kiertue jatkuu myös kevään 2014 ajan.

Koordinaattori Jaana Fedotoff osallistui myös Alueellisen elinikäisen ohjauksen toimintamalli -työryhmään, jossa on keskeisiä Elinikäisen ohjauksen vastuu- ja toimijatahoja. Jaana Fedotoff oli mukana myös Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMOn **Euroguidancen kansallisessa asiantuntijaryhmässä** edistäen nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden tunnettuutta ja verkostoitumista yli sektorirajojen.

Nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden määrä vuonna 2013

Nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden määrä vuoden 2013 lopussa

210 kuntaa (sisältää muutaman järjestötahon)
159 pistettä/keskusta
38 verkkoperustaista palvelua
3 aluekoordinaattoria (alueet kattavat 87 kuntaa)

Huolimatta siitä, että nuorten tieto- ja neuvontapalveluita tuottavissa kunnissa on tapahtunut prosentuaalisesti laskua edellisvuodesta, ei palveluiden määrä ole juurikaan muuttunut. Yhtenä merkittävänä syynä pudotukselle ovat kuntaliitokset. Muutama alueellinen palvelu on muuttunut paikalliseksi tai lopettanut toimintansa kokonaan. Joistakin alueellisista palveluista on jättäytynyt pois yksittäisiä kuntia ulkopuolisen rahoituksen päättyttyä. Osa kunnista ei ole toimittanut varmistettuja tietoja, jolloin niitä ei voida laskea mukaan palvelutilastoihin.

Nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden käyttäjätalastoja

Nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden käyttäjätalastoja kerätään ja kootaan vuosittain. Koordinaatti on tarjonnut vuodesta 2009 tilastoinnin tueksi toimijoiden käyttöön maksuttomasti Nutitilastot.fi-verkkosovelluk-

sen. Sovellusta käyttää 51 toimipistettä tai palvelua. Sovelluksen lisäksi tilastoja kootaan vuosittain erillisen kyselyn avulla.

Nutitilastot.fi:ssä asiakkaat tilastoidaan sen mukaan, asioivatko he palvelussa yksilönä vai ryhmässä. Verkkopalveluiden käyttäjät tilastoidaan erikseen. Yksilöiden ja ryhmien kohdalla tilastoidaan kuinka asiakas ottaa yhteyttä palveluun, mikä on asioinnin aihe tai syy, mihin ikäryhmään hän kuuluu, sukupuoli (mikäli tiedossa) sekä asioinnin kesto.

Tilaa testitunnukset Koordinaatista ja kokeile sovellusta osoitteessa www.nutitilastot.fi.

Nutitilastot.fi-sovellusta käyttävät palvelut

Yksilöiden kohdalla Nutitilastot.fi:n tulosten mukaan voidaan todeta, että palveluiden asiakkaista 48,2 % on ollut poikia/miehiä ja 44,8 % tyttöjä/naisia. Kaikkien asiakkaiden sukupuoli ei ole tiedossa yhteydenottotavan vuoksi (7,0 % asiakkaista). Suurin ikäryhmä asiakkaista ovat **16–17-vuotiaat (30 %)**, 18-vuotiaita ja sitä vanhempia on 20 %, 13–15-vuotiaita 19 %, nuorten parissa toimivia/huoltajia 14 % ja 12-vuotiaita ja sitä nuorempia (2 %).

Nutitilastot.fi-sovellusta käyttävien palveluiden kohdalla **75 % asiakkaista on asioinut palvelupisteessä paikan päällä**, puhelimitse on ottanut yhteyttä 8 % yksittäisistä asiakkaista, Kysy-vastaa -palvelun tai nettilomakkeen kautta on asioinut 8 % ja sähköpostilla yhteyttä on ottanut 5 %. Nuorten tieto- ja neuvontapalvelun jalkautumistilanteessa on asioinut 1 % asiakkaista.

39 % tilastoiduista yksilöasiakkaista käytti asiointiin aikaa enintään 15 minuuttia. 15–30 minuuttia asiointiin käytti 17 % asiakkaista. 45–60 minuuttia asiointiin käytti 15 % ja 1–2 tuntia 12 %. 30–45 minuuttia tai yli kaksi tuntia asiointiin käytti yhteensä 17 % asiakkaista.

Yksittäisten asiakkaiden kysytyimmät aihealueet jakautuivat seuraavasti: **työelämä (34 %)**, vapaa-aika (13 %), muut aiheet (11 %), opiskelu (10 %), ihmissuhteet (10%), terveys (10 %), raha ja talous (7 %), asuminen (3 %) ja maailmalle (2 %). Muita huomattavimpia asiointiaihteita olivat asiakaspäätteen käyttö, vapaa-muotoinen oleskelu, keskustelut työntekijöiden kanssa, kopiointi tai tulostaminen ja itsenäinen tiedonhaku.

Nutitilastot.fi-sovellusta käyttävissä palveluissa asioi vuoden 2013 aikana yhteensä **16 136 yksittäistä asiakasta**. Sovellusta käyttävissä palveluissa vieraili **1267 ryhmää**, joissa oli yhteensä 40 000 henkilöä. 74 % ryhmistä oli koululais-, opiskelija- tai nuorisoryhmiä.

Yhteenveto Nutitilastot.fi-sovellusta käyttävien palveluiden tilastoista ja erikseen kerätyistä tilastoista

Mukana yhteensä 80 kunnan tiedot.

Yksittäisiä asiakkaita palvelussa: **23 068**

Ryhmissä kohdattuja asiakkaita: **47 866**

26:ssa nuorten tieto- ja neuvontatyön verkkopalvelussa oli vuoden 2013 aikana:

Yksilöityjä kävijöitä: **1 371 694**

Käyntejä sivuilla: **1 825 156**

Sivukatseluita: **3 994 243**

Haasteita kattavien tilastojen ilmoittamiseen koko palveluverkoston osalta luo se, etteivät kaikki palveluita tuottavat kunnat tai järjestöt tilastoi asiakaskontakteja. Tilastot kerätään Nutitilastot.fi-sovelluksen ja erillisen kyselyn avulla. Erillisen kyselyn teettäminen ja sen kautta saatujen tilastojen yhdistäminen Nutitilastot.fi-tilastoihin on työlästä. **Palveluntuottajia kannustetaan sovelluksen käyttöönottoon**, jotta palveluista voitaisiin koota yhdenmukaiset tilastot yhden sovelluksen kautta koottujen tietojen perusteella. Palveluiden tilastointi on tärkeää palveluiden vaikuttavuuden arvioimiseksi ja rahoituksen varmistamiseksi.

Aloitekanava.fi:n tilastoja vuoden 2013 lopussa

Aloitekanava-kuntia **112**

Vierailuja palvelussa yli **33 300**

Rekisteröityneitä käyttäjiä Aloitekanavassa noin **13 200**

Uusia ideoita vuoden aikana noin **1000**

Nuorten ideoita yhteensä yli **4640**

Aloitekanava.fi:n kuntien lukumäärässä tapahtui laskua edellisvuodesta. Yksittäisten kuntien lisäksi palvelun käytöstä irtisanoutui yksi suurempi seutukunta. Vuoden aikana oltiin kohdennetusti yhteydessä kuntiin, joissa palvelun käyttöaste on ollut matala, minkä johdosta osa kunnista teki päätöksen irtisanoutua palvelun käytöstä. Yleisiä syitä palvelun käytön lopettamiselle

olivat mm. kuntien riittämättömät henkilöresurssit tai se, että kunnissa panostettiin ja keskitettiin resurssit jonkin muun nuorten vaikuttamisvälineen tai -menetelmän käyttöön. Tämän lisäksi kuntaliitokset vähensivät palveluiden lukumäärää.

Vuoden 2013 kohdalla on huomioitava se, että palvelun valtakunnallista markkinointia ei juuri tehty eikä esimerkiksi uusien markkinointimateriaalien tuottaminen ollut aiempien vuosien tasolla. Palvelun kehittämisshanke (verkkodemokratiahanke, OM) käynnistyi odotettua myöhemmin.

MAAILMA EI OLE ENÄÄ...

— WWW.ALOITEKANAVA.FI —

Nuorten tieto- ja neuvontatyötä ohjaavat asiakirjat ja toimenpideohjelmat

- Suomen nuorisolaki
- Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelma 2012–2015
- Nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden eurooppalaiset periaatteet (2004)
- Verkkoperustaisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelun periaatteet (2009)
- Euroopan neuvoston suositus nuorisotiedotuksesta No.R (90) 7 & Euroopan neuvoston suositus nuorisotiedotuksesta 2010 Rec(2010)8
- Elinikäisen ohjauksen eurooppalaiset ja kansalliset asiakirjat
- Nuorisotakuun edistäminen ja tavoitteet
- Euroopan unionin nuorisopolitiittinen strategia, jonka nuorisoasioista vastaavat ministerit hyväksyivät 27.11.2009. Strategia luo puitteet nuorisotoimialan yhteistyölle vuosille 2010–2018 koko EU:n alueella.
- Lisäksi oikeus tietoon on ilmaistu YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja Lapsen oikeuksien sopimuksessa sekä Euroopan yleissopimuksessa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi.

Koordinaatin toiminnan painopisteet ja toimenpiteet

Painopisteiden avulla Koordinaatin toimintasuunnitelma linkitetään kansallisiin nuorisotyötä ja -politiikkaa ohjaaviin toimenpideohjelmiin sekä eurooppalaisiin suosituksiin ja linjauksiin. Vuosittaisten painopisteiden määrittely pohjautuu Koordinaatin havaintoihin kentältä ja pitkän tähtäimen tavoitteellisiin suunnitelmiin. Painopisteet vastaavat kentän toimijoiden ammatillisiin tarpeisiin nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden toteuttamisessa.

Viime vuosina ja niin myös kuluneena vuonna Koordinaatin toiminnassa ovat näkyneet työkentän, palveluiden ja nuorten tieto- ja neuvontatyön hankkeiden määrällinen kasvu sekä kuntaliitosten aiheuttamat muutokset nuorten tieto- ja neuvontatyötä tekevien toimintaympäristössä.

Nuorteneämä.fi-hankkeen jatkuminen ja verkkopalvelun markkinointi, nuorille suunnatun verkkodemokratia palvelun kehittämishanke (OM, OKM, Koordinaatti) sekä ohjausalaan liittyvä uudenlainen sidosryhmä- ja asiantuntijatyöskentely ovat olleet tärkeitä painopisteitä vuoden 2013 aikana.

Koordinaatin toiminnan pysyvät painopisteet:

1. Nuorille yhdenvertaiset ja laadukkaat matalan kynnyksen tieto-, ohjaus- ja neuvontapalvelut
2. Nuorten elämänhallinnan tukeminen työntekijöiden ammattitaidon, tietotaidon jakamisen ja yhteisöllisen kehittämisen avulla
3. Nuorten tieto- ja neuvontatyötä tekevien osaamisen, verkottumisen ja moniammatillisuuden vahvistaminen
4. Vaikuttavuuden mittaamisen kehittäminen ja analysoidun tiedon tuottaminen

Vuosittaisten painopisteiden määrittely pohjautuu Koordinaatin työntekijöiden havaintoihin kentältä ja pit-

kän tähtäimen tavoitteellisiin suunnitelmiin. Painopisteet vastaavat kentän toimijoiden ammatillisia tarpeita nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden toteuttamisessa. Nuorten tieto- ja neuvontatyötä käsittelevät ja sitä sivuavat työryhmät sekä Koordinaatin työntekijöiden asiantuntijatehtävät monialaisissa työryhmissä antavat mahdollisuuden tarkastella painopisteiden vuosittaista kohdentamista laajasta nuorisotyöllisestä ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

Painopisteiden tavoitteena on jatkumo toiminnalle, jolla saavutetaan kestäviä, pitkälle kantavia tuloksia ja vaikuttavuutta sekä suunnitelmallisesti kehitettyjä palveluita, välineitä ja menetelmiä.

Vuoden 2013 painopisteet

- Nuorten tieto- ja neuvontatyötä tekevien ammatillisen osaamisen, verkottumisen ja yhteisöllisen kehittämisen edistäminen sekä tukeminen
- Nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden paremman saatavuuden mahdollistaminen sekä maantieteellinen kattavuus fyysisissä palvelupisteissä ja verkkoperustaisissa palveluissa
- Nuorten osallistumisen edistäminen heille suunnatun tiedon tuottamiseen sekä

julkaisemiseen eri menetelmiä ja välineitä hyödyntäen

- Nuorten tieto- ja neuvontatyön tavoitteiden, sisältöjen ja menetelmien tunnetuksi tekeminen muille nuorten parissa toimijoille

Asiantuntija- ja tukipalvelut toimenpiteinä

Toimenpiteiden lähtökohtana on Koordinaatin asiantuntija- ja tukipalveluiden mahdollistaminen suunnitelmallisesti. Toimenpiteiden avulla kehitetään nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden ja -työn näkyvyyttä sekä tunnettuutta.

Koulutuksen kehittäminen, yhteistyö, osaamisen vahvistaminen

- Nuorten tieto- ja neuvontatyön koulutuksen kehittäminen ja edistäminen. Yhteistyö ERYICAn toimijaverkoston kanssa sekä yhteistyö Humanistisen ammattikorkeakoulun ja Tallinnan yliopiston pedagogisen laitoksen kanssa nuorten tieto- ja neuvontatyön ammatillisen täydennyskoulutuksen kehittämisessä. Lisäksi koulutuksellista yhteistyötä nuorisotoimialan oppilaitosten kanssa sekä muiden koulutustahojen kanssa.
- Auditoinnin kehittäminen käynnistyi yhteistyössä kentän toimijoiden kanssa. Työryhmän vetovastuu aluekoordinaattori Mervi Aholalla (Vaasa). Työryhmän jäsenet: Mervi Ahola, Heta Malinen (Kuopio), Pirjo Kovalainen (Oulu), Susanna Sund (Mustasaari), Susanna Kilappa (Espoo), Anu Keisanen (Kokkola) ja Terhi Hunnako (Seinäjoki). Asiantuntijana työskentelyssä on mukana Jaana Fedotoff Koordinaatista.
- Verkkovastaajien työn kehittämisen työryhmä julkaisi verkkovastaamisen huoneentaulun. Työryhmän jäsenet: Mika Pietilä (Koordinaatti), Susanna Kilappa (Espoo), Päivi Lautaniemi (Helsinki), Saija Ukkola (Oulu), Liselott Nyström (Mustasaari) ja Maarit Tenhunen (Varkaus).

Yhteisöllinen palveluiden kehittäminen

- Ammattilaisten verkkopalvelu Koordinaatti.fi:n Sisältölabora mahdollisti nuorille suunnattujen tietosisältöjen yhteistuotannon. Toimijoiden tukeminen ja osaamisen vahvistaminen yhteisöllisessä kehittämisessä käynnistyi eri työryhmissä.

- Nuorille suunnattujen tietosisältöjen laadun parantaminen yhteisöllisen kehittämisen kautta mahdollistui erityisesti Nuortenelämä.fi:n tietosisältöjen tuotannossa. Yhteistyötä tehtiin etenkin nuorisotalon järjestöjen kanssa.

Palvelupisteiden, verkkoperustaisten palveluiden sekä työmuodon tunnettuuden edistäminen

- Nuortenelämä.fi ja Koordinaatti.fi toimivat kansallisina verkkopalveluina nuorille ja ammattilaisille. Niiden markkinointi ja tunnetuksi tekeminen olivat keskeisiä toimenpiteitä vuoden aikana.
- Ammattilaisten verkkopalvelu Koordinaatti.fi:n tehostettuun markkinointiin keskityttiin erityisesti keväällä.
- Nuortenelämä.fi:n kehittäminen ja toteuttaminen oli koko vuoden jatkunut hanke, jonka markkinointisuunnitelmaa päästiin työstämään vuoden 2013 syksyllä.

Viestintä ja markkinointi

- Koordinaatti.fi-verkkopalvelua hyödynnettiin ammatillisen tiedon jakamisessa ja sisältöjen tuottamisessa paitsi nuorten tieto- ja neuvontatyöntekijöille, myös muille nuorisotalon toimijoille.
- ERYICAn yhdessä jäsenten kanssa toteuttamaa materiaalia ja verkossa olevia palveluita hyödynnettiin (mm. SHEryica.org ja sosiaalisen median palvelut).
- Muun eurooppalaisen materiaalin hyödyntäminen koulutuksissa ja julkaisuissa.
- Viestinnässä hyödynnettiin yhteistyökumppaneiden tiedotus- ja markkinointivälineitä sekä tapauskohtaisesti muita viestinnän välineitä ja menetelmiä.
- Mediakasvatus-julkaisu Me tehdään mediaa nuorten mediatoimitusten toiminnasta ja menetelmistä tuotettiin yhteistyössä Jyväskylän kaupungin nuorisopalveluiden ja Mediakasvatusseuran kanssa ja julkaistiin lokakuussa 2013. Mukana toteutuksessa olivat nuorten mediatoimitukset ympäri Suomen.
- NUORI2013-tapahtuma: ständi, infoiskut sekä Lanuke-hankkeen esittely. Nuorten tieto- ja neuvontapalveluissa työskentelevien tapaaminen yhteistyössä CIMOn nuorisoyksikön kanssa.
- Koordinaatin työntekijät tuottivat artikkeleita vuoden 2014 puolella julkaistaviin teoksiin.

Seminaari- ja koulutustarjonta

- Seminaareja ja koulutuksia toteutettiin kentän toimijoiden toivomusten ja tarpeiden mukaan. Koordinaatti ennakoiki koulutustarjonnassaan sekä seminaarien sisällöissä mahdolliset haasteet ja linjaukset, jotka liittyivät työmuotoon sekä nuorisotoimialaan. Koulutustarjonnan suunnitelmallista kehittämistä verkoston toimijoiden ja oppilaitosten kanssa voitiin toteuttaa muun muassa Suomi-Viro -hankkeessa sekä ERYICAn koulutustyöryhmässä.
- Kansalliset koulutukset ja seminaarit (hankekoulutukset, teemaseminaarit, Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämispäivät, luennot ja työryhmien veto yhteistyökumppanien ja sidosryhmien järjestämissä koulutustilaisuuksissa)
- Eurooppalaisten koulutusten toteuttaminen sekä kansallisen palveluverkoston toimijoiden osallistumisen mahdollistaminen niihin
- Eurooppalaiset koulutuskokonaisuudet (YIntro, Digital YIntro, Advanced YIntro, Jimmy)
- Verkkodemokratiapalvelu Aloitekanavan aloituskoulutukset, infotilaisuudet ja lanseeraustilaisuudet

Kansalliset tukipalvelut ja verkoston yhteistyön kehittäminen

- Aluekoordinointimallin kehittäminen
- Uusien ja olemassa olevien aluekoordinointialueiden asiantuntija- ja tukipalveluiden suunnittelu ja toteutus aluekoordinaattoreiden kanssa
- Palveluiden vaikuttavuuteen ja arviointiin liittyvän keskustelun käynnistäminen muiden palvelu- ja kehittämisskeskusten kanssa, Nuorisotutkimusseura kokoonkutsujana
- Palvelu- ja hankeneuvonta
- Asiantuntijatehtävät mm. lausunnot ja työryhmäjäsennydet
- Koulutusten järjestäminen ja kouluttaminen
- Materiaalituotanto
- Työmenetelmät ja -välineet (tarjonta, kehittäminen, koulutus)
- Toimenpiteet verkoston toiminnan ja yhteistyön tukemiseksi (tilaisuudet, tapaamiset, työryhmät, konsultoinnit)
- Hyvien käytäntöjen levittäminen (verkkopalveluiden kautta, tilaisuudet, koulutukset)
- Kansallisiin ja eurooppalaisiin projekteihin osallistuminen sekä yhteistyön tukeminen kansallisella ja eurooppalaisella tasolla

- Asiantuntijatyöryhmäjäsennydet ja -toiminta monialaisissa verkostoissa jatkuu (mm. Mediakasvatusseura, Preventiimi, Youth in Action, ERYICA, Mediataitoviikko/MEKU, NuSuFeVo, Salmian ELO-asiantuntijaryhmä)

Työryhmätyöskentelyä Oulussa 19.-23.2 järjestetyllä kansainvälisellä opintovierailulla.

Kansainvälinen yhteistyö ja kehittäminen

Koordinaatti tekee yhteistyötä nuorten tieto- ja neuvontatyön eurooppalaisen kattojärjestö ERYICAn kanssa koulutuksen, välineiden ja menetelmien kehittämisen sekä asiantuntijuuden ja nuorisopoliittisen vaikuttamisen näkökulmasta. Koordinaatti edustaa suomalaista nuorten tieto- ja neuvontatyön verkostoa ERYICAssa. Toimimalla aktiivisesti ERYICAn jäsenten kanssa yhteistyössä Koordinaatti mahdollisti suomalaisille nuorisotalan toimijoille uusimman eurooppalaisen tiedon työmuodosta, edisti tietotaidon vaihtoa eri maiden välillä sekä osallisti toimijoita kehittämään palveluita eurooppalaisten hankkeiden avulla.

Suunnittelija Mika Pietilä toimi ERYICAn hallituksen jäsenenä kevään 2013 sekä oli ERYICAn koulutustyöryhmän vastuuhenkilönä koko vuoden. Koordinaatti on liittynyt USE-IT -verkostoon vuonna 2012 ja on jäsenenä edelleen. USE-IT -verkosto edistää USE-IT -toimintamallin laajenemista. Toiminta ja sisällöt keskittyvät nuorten liikkuvuuteen ja matkailuun.

- Kansainvälinen koulutusseminaari **Seminar on Youth Information Training** Oulussa. Aiheena nuorten tieto- ja neuvontatyö sekä ammattilaisten koulutukset. Rahoitus: EU:n nuorisotoimintaohjelma Youth in Action ja ERYICA. 15 osallistujaa, 9 maasta.
- Kansainvälinen opintovierailu **Youth Information and Counselling, Youth Policy and Social Inclusion**

Oulussa. Aiheena nuorisotyö, nuorten tieto- ja neuvontatyö sekä nuorisopolitiikka. Rahoitus: EU:n nuorisotoimintaohjelma Youth in Action sekä osallistujat. 20 osallistujaa, 9 maasta.

- Hankekumppani saksalaisen IJAB-järjestön koordinoimassa YouthPart-hankkeessa. Hankkeen teema on eParticipation eli verkkovaikuttaminen. Hankekokouksia oli kaksi, toukokuussa Bonnissa järjestettiin kansainvälinen Youth BarCamp. Koordinaatti mahdollisti kymmenen suomalaisen nuoren osallistumisen tapahtumaan.
- Koulutuksellinen Suomi-Viro -yhteistyö. Rahoitus tulee Suomen ja Viron välisen yhteistyön kehittämisavustuksista. Mukana yhteistyökumppaneina HUMAK ja Tallinnan yliopiston pedagoginen laitos.
- ERYICA-yhteistyö: vuosikokous ja uusien koulutuskokonaisuuksien suunnitteluun osallistuminen, YoMIM-hankeyhteistyö nuorten liikkuvuudesta (sisältää myös osahanke EURYICAn työryhmän).
- Asiantuntijayhteistyö ERYICAn jäsenjärjestöjen kanssa.
- Eurooppalainen nuorisotiedotuspäivä 17.4.2013. Tiedotus, markkinointi sekä paikallisessa tapahtumasuunnittelussa tukeminen kansallisesti.

Verkkodemokratiapalvelu Aloitekanava.fi

- Käyttöliittymä uudistus, julkaisu tammikuussa 2013
- Tukipalvelut kunnille, kevät 2013
- Yhteistyö oikeusministeriön kanssa uuden palvelun kehittämisessä, Koordinaatti hankekumppani

Viestintä

Koordinaatti.fi

Viestinnän kannalta merkittävin muutos vuonna 2013 oli Koordinaatti.fi-verkkopalvelun käyttöönotto juuri ennen vuodenvaihdetta. Uuden verkkopalvelun myötä

viestintää saatiin tehostettua ja tiedon löydettävyyttä merkittävästi helpotettua. Koordinaatin tarjoamat palvelut, tieto- ja neuvontatyön ajankohtaiset asiat sekä perustiedot työmuodosta ovat nyt verkoston toimijoiden helpommin löydettävissä yhden verkko-osoitteen takaa.

Verkkopalvelun ammatillista yhteistyötä käsittelevään osioon toteuttivat sisältöä ehkäisevästä päihdetyöstä **nuorisotalan ehkäisevän päihdetyön keskus Preventiimi** sekä monialaisesta yhteistyöstä nuorisopalveluissa **Sosiaalikehitys Oy**.

Koordinaatti.fi:n **Puheenvuoro**-palstalla julkaistiin asiantuntija-artikkeleita monipuolisesti eri nuorisotodimialaa koskevista aiheista noin kolmen viikon välein. **Keskusteess**-osiossa tuotiin esille kentän näkökulmaa verkoston toimijoiden kirjoittamilla artikkeleilla. Muutamia nostoja Puheenvuoroista ja Keskusteess-artikkeleista löydät toimintakertomuksen lopusta. **Ajankohtaista**-palstaa päivitettiin aktiivisesti ja yhteydenottoja uutisten lisäämiseksi saatiin runsaasti yhteistyökumppaneilta ja eri sidosryhmiltä. Koordinaatin henkilöstön blogi siirtyi osaksi verkkopalvelua ja sitä julkaistiin entiseen malliin kerran viikossa.

Keskustelun aikaansaaminen somessa ei ole helppoa, tämän totesivat myös asialle vihkiytyneet kouluttajat. Ihmiset ovat aktiivisia seuraajia ja peukuttajia, mutta eivät kovin helposti lähde mukaan keskustelemaan.

Heidi blogissa 22.5.2013

Koordinaatti.fi:n **Koulutus- ja tapahtumakalenterin** kautta tiedotettiin Koordinaatin ja muiden tahojen järjestämisestä, verkostolle hyödyllisistä tapahtumista ja tilaisuuksista. Muita toimijoita kannustettiin aktiivisesti ilmoittamaan omista tapahtumistaan kalenterin välityksellä. Ilmoittautuminen Koordinaatin järjestämiin tilaisuuksiin toteutetaan kalenterin kautta.

Kaikki Koordinaatin sähköiset julkaisut ja viestintämateriaalit ovat saatavilla verkkopalvelun **Materiaalipankissa**. Materiaalipankkiin kerätään myös muita tieto- ja neuvontatyöhön liittyviä materiaaleja ja julkaisuja, ja ne ovat vapaasti kaikkien hyödynnettävissä. Sosiaalikehitys Oy:n koordinoimassa Opit käyttöön -hankkeessa koottuja nuorisopalveluiden hyviä käytäntöjä ja tehokkaiksi osoittautuneita toimintamalleja koottiin opaskirjaksi monialaisen yhteistyön kehittämiseksi nuorten hyvinvointipalveluissa. Hankkeen tuottamat sisällöt julkaistiin Koordinaatin Materiaalipankin kautta.

Koordinaatti.fi:n **Keskustelu** on avoin foorumi, jossa kuka tahansa nuorisolan toimija voi keskustella halumastaan aiheesta omalla nimellä tai nimimerkillä. Vuonna 2013 keskustelualuetta hyödynnettiin muun muassa Koordinaatin järjestämiin koulutuksiin liittyvien välitehtävien suorittamisessa. Verkoston toimijoita pyrittiin aktivoimaan keskustelun alueen käyttöön ja lisää aktivointia tullaan tekemään jatkossa. Aktivointia tehtiin myös verkoston yhteisöllistä sisällöntuotantoa varten käyttöön otetun **Sisältölabran** osalta. Sisältölabra toimii Purot.net-wikipalvelussa, joka on uuden sukupolven keskustelua ja sisällöntuotantoa yhdistelevä sosiaalinen wiki.

Lisää kappaleessa Koordinaatti.fi.

Koordinaatti-utiskirje

Koordinaatin tiedote uudistui uutiskirjeeksi vuoden 2013 alussa. Uutiskirje lähetettiin edelleen kahden viikon välein nuorten tieto- ja neuvontatyön palveluverkoston sähköpostilistalle. Verkoston sähköpostilistalla on mukana noin 500 henkilöä. Uutiskirjeitä lähetettiin vuoden aikana 22 kertaa. Uutiskirjeet julkaistiin myös verkkoversiona Koordinaatti.fi:n kautta. Kirjeen aiempaa laajemman jakelun myötä viestiminen sen välityksellä kiinnosti myös muita nuorisolalla toimivia tahoja selvästi aiempaa enemmän. Muiden kuin Koordinaatin ja tieto- ja neuvontatyön palveluverkoston uutisia julkaistiinkin jokaisessa vuoden aikana koostetussa uutiskirjeessä.

Koordinaatti-utiskirjeet Materiaalipankissa:
www.koordinaatti.fi/materiaalipankki/viestintamateriaalit/koordinaatti-utiskirjeet

Aloitekanava.fi-utiskirjeet materiaalipankissa:
www.koordinaatti.fi/materiaalipankki/ak-materiaalit/aloitekanava-utiskirjeet

Aloitekanava.fi-utiskirje

Ensisijaisesti Aloitekanava.fi-palvelun moderaattoreille suunnattu tiedote uudistui myös uutiskirjeeksi vuoden 2013 alussa. Uutiskirje lähetetään kerran kuussa moderaattoreiden sähköpostilistalle ja julkaistaan myös verkossa Aloitekanava.fi-palvelun uutisosiossa. Sähköpostilistalla on noin 270 henkilöä, joista pääosa toimii paikallisina moderaattoreina. Vuoden 2013 aikana kirjeitä lähetettiin kymmenen. Uutiskirjeen aiheet liittyvät pääsääntöisesti Aloitekanava.fi-palvelun kehittämiseen,

moderointiin, markkinointiin ja ajankohtaisiin julkaisuihin.

Sosiaalinen media

Koordinaatin Facebook-sivun sisällöntuotanto vilkastui entisestään Koordinaatti.fi:stä syötteenä tulevien sisältöjen myötä. Muutenkin Facebookissa viestittiin aktiivisesti ja sen kautta myös tavoitettiin ihmisiä hyvin. Nuortenelämä.fi:lle avattiin oma Facebook-sivunsa, jonka kautta viestittiin päivitysten ja syötteiden avulla.

Twitterin suosio Suomessa alkoi selvästi lisääntyä ja myös Koordinaatissa aktivoiduttiin enemmän Twitterin suhteen ja seuraajia saatiin lisää. Nuortenelämä.fi:lle perustettiin syksyllä oma Twitter-profiili, joka keräsi nopeasti paljon seuraajia ja uudelleentwiittaajia. Koordinaatin YouTube-kanavan rinnalle luotiin oma kanavansa Nuortenelämä.fi:lle, jota tullaan hyödyntämään jatkossa nuorten videoiden julkaisussa.

Julkaisut

Koordinaatti julkaisi syksyllä oppaan **Me tehdään mediaa - Ideoita ja käytänteitä nuorten toimituksiin nuorten tieto- ja neuvontatyössä**. Nuorten tieto- ja neuvontatyössä medioiden hyödyntämisellä vertaistiedotuksen ja kansalaisaktiivisuuden välineenä on pitkät perinteet. Nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden yhteydessä toimii useita mediatoimituksia eri puolilla Suomea.

Me tehdään mediaa on tietopaketti siitä, mitä nuorten toimituksissa tehdään ja mitä toimituksen perustaminen vaatii. Oppaaseen on koottu paljon käytännön vinkkejä, joiden avulla nuoria voidaan aktivoida ideoimaan vaikuttavia, monipuolisia, kiinnostavia ja ennen kaikkea heidän näköisiään mediasisältöjä eri välineillä ja yleisten nuorten tieto- ja neuvontatyön tavoitteiden mukaisesti. Opas toteutettiin yhteistyössä Anniina Lundvallin (Mediakasvatusseura ry) ja Esa Linnan (Jyväskylän kaupungin nuorisopalvelut) kanssa. Oppaan kuvituksesta vastasivat Tornion Adapteri-hanke ja Jyväskylän Painovirhe. Opasta on saatavilla painettu- ja verkkoversiona.

Koordinaattori Jaana Fedotoffin artikkeli omasta YAMK-opinnäytetyöstään (Yhteisöllinen kehittäminen keskiössä. Kokemuksia nuorten tieto- ja neuvontatyön aluekoordinoitumallin kehittämisestä.) julkaistiin Humanistisen ammattikorkeakoulun teoksessa **Avauksia yhteisöjen osaamisen kehittämiseen - Yhteisöpedagogit (YAMK) muutoksen mahdollistajina**. Julkaisussa kymmenen vuonna 2012 ylemmän AMK-tutkinnon suorittanutta yhteisöpedagogia kuvaa opinnäytetöidensä tuloksia ja niiden tekemistä.

Jaana Fedotoffin opinnäytetyön pohjalta toimitettiin teksti **nuorten tieto- ja neuvontatyön aluekoordinoinnin oppaaseen**. Opas tullaan taittamaan valmiiksi julkaisuksi vuonna 2014.

Me tehdään mediaa -opas:
www.koordinaatti.fi/me-tehdään-mediaa

YAMK-julkaisu:
www.humak.fi/sites/default/files/kuvat/humak_yamk_web.pdf

Markkinointi

Ammattilaisten Koordinaatti.fi-verkkopalvelua markkinoitiin ensimmäisen kerran valtakunnallisesti nuorisotyön ammattilaisille 8.-10.1. Jyväskylässä järjestetyssä NUORI2013-tapahtumassa. Tapahtumaan kokoontui järjestöjen, kuntien, seurakuntien, työpajojen ja nuorisotyön ammattilaisia. Osallistujia oli noin 2000.

Vuonna 2012 toteutetun eurooppalaisen Tieto on oikeus -kampanjan valokuvanäyttely oli esillä Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämispäivillä Seinäjoella.

Markkinointiviestinnälliset resurssit keskitettiin vuonna 2013 Nuortenelämä.fi:n valtakunnalliseen markkinointikampanjaan, jonka suunnittelu käynnistyi keväällä. Kampanjan toteuttaja valittiin kilpailutuksen perusteella, joka toteutettiin Oulun kaupungin kilpailutussäännösten ja -ohjeistuksen mukaisesti. Valittu toimittaja vastasi markkinointikampanjan ideoinnista, suunnittelusta, projektin johtamisesta ja dokumentoinnista. Koordinaatti on ollut aktiivisesti mukana suunnittelussa ja kommentoinut sekä hyväksynyt suunnitelmat ja materiaalit. Kampanjan 1. vaihe käynnistyi vuoden 2013 lopussa, toimenpiteitä jatketaan vuonna 2014. Kampanjan pääviesti on, että Nuortenelämä.fi tarjoaa tietoa, neuvontaa ja ohjausta Suomessa asuville nuorille kaikissa elämän tärkeissä kysymyksissä.

Lue lisää kohdassa **Nuortenelämä.fi**.

Koordinaatti.fi

Valtakunnallisen ammattilaisten verkkopalvelun toteuttaminen on ollut kentän toimijoiden pitkäaikainen toive. Ammattilaisille suunnattu verkkopalvelu Koordinaatti.fi avattiin joulukuussa 2012. Palvelu on nuorten tieto- ja neuvontatyön ammattilaisten verkkoerustainen työväline, joka vastaa tehokkaan ja taloudellisen viestinnän tavoitteisiin. Palvelussa tieto on yhdessä paikassa ja yhden osoitteen takana. Koordinaatti.fi mahdollistaa tietosisältöjen yhteisöllisen tuotannon ja kokemusten vaihdon. Palvelusta löytyvät erilaisten dokumenttien, kuten julkaisujen ja artikkeleiden lisäksi koulutus- ja tapahtumakalenteri sekä viestintä- ja markkinointimateriaalit. Kokemukset palvelusta ovat olleet positiivisia ja ensimmäisen käyttövuoden jälkeen palvelua kehitetään saadun palautteen ja Koordinaatin oman arvioinnin perusteella.

Koordinaatti.fi:n sisältö

Palvelu on saatavilla myös ruotsiksi ja joitain sisältöosuuksia englanniksi.

- Keskustelu - vuorovaikutteinen keskustelu (julkinen ja suljettu)
- Materiaalipankki - työmuodon tietopankki
- Sisältölabra - yhteisöllinen sisällöntuotanto
- Puheenvuoro - asiantuntija-artikkelit
- Keskipisteessä - nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden ja projektien esittely
- Ajankohtaista - ajankohtaiset tiedotteet ja uutiset

- Koulutus- ja tapahtumakalenteri: koulutukset, tapahtumat, seminaarit
- Mitä on nuorten tieto- ja neuvontatyö?
- Nuorten tieto- ja neuvontapalvelut Suomessa
- Ammatillinen yhteistyö - yhteistyössä tuotettua materiaalia kentälle
- Materiaalipankki - materiaalit, dokumentit jne.
- Gallup - pikakyselyt käyttäjille
- Blogi - Koordinaatin työntekijöiden blogi
- Koordinaatti & Asiantuntija- ja tukipalvelut - tietoja Koordinaatista ja sen palveluista
- Palvelu mahdollistaa myös erilaisten kyselyiden ja ilmoittautumislomakkeiden toteuttamisen

Verkkopalvelun lähtökohdat:

- Tiedon jakaminen ja palveluiden saatavuus
- Kustannustehokkuus, Koordinaatin viestinnän keskittäminen yhteen palveluun
- Laadun kehittäminen yhteistyössä verkoston sekä sidosryhmien kanssa
- Kokoaa yhteen useampia palveluja, mikä keskittää erityisesti Koordinaatin viestinnällistä työtä

Kohderyhmä:

Nuorten tieto- ja neuvontatyön ja nuorisotyön ammattilaiset, alaa opiskelevat, alaa opettavat ja yhteistyökumppanit.

Verkkopalvelun päätoimittajuus tulee Koordinaatista, palvelussa on osittain yhteistyökumppaneiden toimittama sisältöä (mm. ammatillinen yhteistyö).

Kansallinen yhteistyö

Salmia-yhteistyö ja -koulutuskiertue

Koordinaatti oli mukana viidessä Koulutus- ja kehittämisskeskus Salmian Nuorisotakuu – Ohjausyhteistyöllä tuloksiin -koulutuksessa, jotka järjestettiin Hämeessä, Keski-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla ja Satakunnassa. Koordinaatin rooli oli tuoda tutuksi myös muiden sektorien ohjausalan ammattilaisille nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden sisältöä ja keskeisiä tavoitteita.

Osallistujia koulutuksissa oli muun muassa TE-toimistoista, oppilaitoksista, työpajoilta sekä nuorten tieto- ja neuvontapalveluista. Monialaiset kohtaamiset koettiin mielekkäiksi. Koordinaatti on mukana koulutuskiertueella myös keväällä 2014. Koulutuskokonaisuus pitää sisällään yhteensä kolme koulutuspäivää kullakin alueella.

Koordinaattori Jaana Fedotoff kutsuttiin mukaan Alueellisen elinikäisen ohjauksen toimintamalli -työryhmään, jonka tehtävänä on kehittää alueellista ohjauksen toimintamallia. Asiantuntijatyöryhmässä ovat mukana TEM, Salmia ja Salmian LAITURI-projekti, Jyväskylän yliopiston KTL/VOKES, Aikuisohjauksen koordinaatioprojekti, Pohjois-Savon ELY-keskus, Pirkanmaan ELY-keskus, Koordinaatti ja Savon koulutuskuntayhtymä. Malliin kootaan elinikäisen ohjauksen suunnittelun valtakunnallisia ja alueellisia elementtejä. Kyseessä on jäsenyys toiminnan ydinsisällöistä sekä rooleista ja vastuista. Alueellisesti täsmennetään se, mitkä ovat tavoitteet ja toimintatavat niiden saavuttamiseksi.

Mediataitoviikko

Koordinaatti on mukana Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskus MEKUn koordinoimassa Mediataitoviikossa yhteistyökumppanina viemässä tietoa teemaviikosta ja sen materiaaleista nuorten tieto- ja neuvontatyön palveluverkostolle ja nuorille valtakunnallisesti.

HUMAK-koulutusyhteistyö

Koulutuksellisessa yhteistyöhankkeessa Koordinaatin yhteistyökumppaneina ovat Humanistinen ammattikorkeakoulu HUMAK ja Tallinnan Yliopiston pedagoginen laitos sekä Eesti Noorsootöö Keskus ENTK. Hankkeessa suunnitellaan Suomessa ja Virossa toteutettavaa nuorten tieto- ja neuvontatyön ammatillista täydennyskoulutusta. Hankkeen on rahoittanut opetus- ja kulttuuriministeriö osana Suomen ja Viron kahdenvälistä kulttuurivaihtosopimusta. Lisää täydennyskoulutushankkeesta kohdassa **Kehittämishankkeet**.

Kansalaisneuvonta.fi

Koordinaatti järjesti syksyllä avatun Kansalaisneuvonta.fi:n työntekijöille verkkokoulutuksen nuorten tieto- ja neuvontapalveluista. Verkkokoulutuksessa käytiin läpi nuorten tieto- ja neuvontapalveluihin liittyvät perusasiat painottaen sitä, missä tilanteissa nuoret on hyvä ohjata eteenpäin nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden asiakkaisiksi.

VOKES

Valtakunnallinen ohjausalan osaamiskeskus VOKES toimii ohjausalaan liittyvän tiedon ja asiantuntijuuden vahvistajana. Organisaatorajat ylittävänä verkostona VOKES pyrkii vahvistamaan ohjausalaan liittyvää tietoa ja asiantuntijuutta. Verkostossa on mukana ohjausalaan liittyviä organisaatioita ja sen yhtenä toimintamuotona on ylläpitää kansallisen elinikäisen ohjauksen

sen tietokantaa (**eVOKES**, www.evokes.fi/database).

Koordinaatti on tehnyt viestinnällistä yhteistyötä VOKESin kanssa sekä markkinoinut nuorten tieto- ja neuvontatyön palveluverkostolle mahdollisuutta viedä tietokantaan omia ohjausalan hyviä käytänteitä ja malleja. Rekisteröityneet ohjausalaan kiinnostuneet ja alalla toimivat käyttäjät voivat itse tallentaa ja päivittää tietoja omista hankkeistaan, julkaisuista tai projekteistaan. Tällä hetkellä tietokannasta löytyy lähes 150 nuoriin liittyvää tiedostoa. Tämän lisäksi VOKES on mukana ELO-lehden (<http://verkkolehdet.jamk.fi/elo/>) toimittamisessa.

Haapaveden opisto

Haapaveden opiston kanssa tehtiin yhteistyötä uuden mediaohjaajien koulutuksen suunnittelun puitteissa. Koordinaatin rooli oli tuoda näkemyksiä koulutukselliseen sisältöön nuorisotyöstä, erityisesti nuorten tieto- ja neuvontatyöstä sekä mediakasvatuksesta. Mediaohjaajan linja on tarkoitettu kasvatus- ja ohjaustyössä työskenteleville sekä alan työstä, mediakasvatuksesta ja viestinnästä kiinnostuneille. Opinnoissa hyödynnetään Haapaveden Opiston yhteistyökumppaniverkoston sekä nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen ja media- ja verkko-ohjauksen asiantuntijoita. Mukana ovat mm. Mediakasvatusseura, Koordinaatti, Kulttuuritalo Valve Oulusta, Kajaanin kaupungin etsivä nuorisotyö ja liikunta- ja nuorisopalvelut sekä Kokkolan nuorisopalvelut.

Jaana Fedotoff luennoi Haapaveden opiston syksyllä järjestämässä avoimessa Studia Generalia -luentosarjassa aiheesta ”Tieto ja ohjaus välineenä nuorten sosiaalisessa vahvistamisessa”. Luentotilaisuus tavoitti noin 100 kuulijaa.

Nuori Kulttuuri

Nuori Kulttuuri -säätiön kanssa tehtiin tiedotuksellista yhteistyötä ja viestittiin verkostoille merkittävistä asioista puolin ja toisin. Nuori Kulttuuri oli yhteistyökumppanina mukana Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämispäivillä, jossa heidän vastuulleen kuului kulttuurisen iltaohjelman järjestäminen ja työryhmän vetäminen.

CIMO / Euroguidance

Koordinaatti oli yhteistyökumppanina mukana Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMOn Euroguidance-keskuksen järjestämässä **Virtaa ja voimaa kansainvälisyydestä** -koulutuksissa. Koulutukset oli suunnattu tieto-, neuvonta- ja ohjaustyössä esim. oppilaitoksissa, TE-hallinnossa ja kuntien nuorisosektorilla

toimiville. Yhteistyökoulutuksia järjestettiin Oulussa, Kuopiossa ja Porissa. Koulutukset järjestettiin yhteistyössä ELY-keskusten kanssa.

Euroguidance on palvelukeskus tieto-, neuvonta- ja ohjausalan ammattilaisille muun muassa opetus- ja TE-hallinnon alalla sekä nuorten tieto- ja neuvontatyössä. Koordinaattori Jaana Fedotoff toimi asiantuntijana ja yhdyshenkilönä Euroguidanceen liittyvässä yhteistyössä. Euroguidance tukee ohjauksen ammattilaisia kansainvälistymisessä ja se kuuluu yli 30 Euroopan maata käsittävään eurooppalaiseen Euroguidance-verkostoon.

Oikeusministeriö / nuorten verkko-demokratiahanke

Nuorten verkkodemokratiahanke on osa oikeusministeriön Osallistumisympäristöä, jonka tavoitteena on lisätä kansalaisten osallistumismahdollisuuksia tarjoamalla verkkopalveluita kansalaisten käyttöön. Nuorten verkkodemokratiapalvelua kehittävät yhteistyössä oikeusministeriö (demokratia-, kieli- ja perusoikeusasioiden yksikkö), opetus- ja kulttuuriministeriö ja Koordinaatti. Hankkeen rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö.

Mediakasvatusseura

Koordinaattori Jaana Fedotoff on Mediakasvatusseuran hallituksen jäsen. Mediakasvatusseuran kanssa tehtiin yhteistyötä myös Me tehdään mediaa -oppaan toteuttamisessa.

Verke - Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus

Koordinaatti järjesti yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja Verkkonuorisotyön valtakunnallisen kehittämiskeskus Verken kanssa hankekoulutuspäivän Helsingissä 23.5.2013. Koulutus oli suunnattu niille tahoille, jotka saivat opetus- ja kulttuuriministeriön avustusta nuorten tieto- ja neuvontapalveluille sekä verkkomedioiden suunnatusta hankemäärärahasta.

Palveluverkoston työryhmät

Nuorten tieto- ja neuvontatyön auditointi- ja itsearviointimalli

Syksyllä koottiin työryhmä, joka aloitti nuorten tieto- ja neuvontatyön auditointi- ja itsearviointimallin työstämisen. Työryhmään kuuluvat aluekoordinaattorit Mervi Ahola Vaasasta, Heta Malinen Kuopiosta ja Pirjo Kovalainen Oulusta, nuorisotiedottaja Susanna Sund Mustasaaresta, nuorten tieto- ja neuvontapalveluista

vastannut johtava nuoriso-ohjaaja Susanna Kilappa Espoosta, koordinaattori Anu Keisanen Kokkolasta ja nuoriso-ohjaaja Terhi Hunnako Seinäjoelta. Lisäksi työryhmässä vierailee auditoinnin asiantuntijana suunnittelija Marika Westman Helsingistä ja Jaana Fedotoff Koordinaatista. Työryhmä on työskennellyt verkkokokouksissa sekä tapaamalla joka toinen kuukausi (1-2 pv).

Tavoitteena on, että nuorten tieto- ja neuvontatyön auditointi- ja itsearviointimalli toimii keinona kuvata ja avata työn sisältöä, ja että saatu arviointitieto toimii palveluiden kehittämisen perustana. Arviointikriteeristöjen ja tasokuvausten avulla luodaan ymmärrys ja merkitys laadukkaasta toiminnasta. Vuoden loppuun mennessä auditointi- ja itsearviointimalliin on tehty osa kriteeristöistä sekä niihin tasokuvaukset. Kriteeristöissä ja tasokuvauksissa on käytetty pohjana muun muassa nuorisotyön auditointi- ja itsearviointimallia, nuorten tieto- ja neuvontatyön eurooppalaisia periaatteita sekä aluekoordinaattori Pirjo Kovalaisen vetämässä työryhmässä työstettävää nuorten tieto- ja neuvontatyön osaamiskarttaa. Nuorten tieto- ja neuvontatyön auditointi- ja itsearviointimalli tulee olemaan valmis käyttöön vuoden 2014 lopussa.

Verkkovastaajien työryhmä

Verkkovastaajien työryhmässä työstettiin kevään aikana verkkovastaamisen tueksi huoneentaulu. Työryhmään kuuluivat Mika Pietilä Koordinaatista, Susanna Kilappa Espoon kaupungin nuorisopalveluista, Päivi Lautaniemi Helsingin nuorisoasiainkeskuksesta, Saija Ukkola Oulun kaupungin nuorisopalveluista, Liselott Nyström Mustasaaren kunnasta ja Maarit Tenhunen Varkauden kaupungista.

Työskentelyn taustalla olivat vuonna 2012 toteutuneet kaksi tapaamista ja niissä esille noussut tarve huoneentaululle. Työryhmä kokoontui kevään aikana viisi kertaa verkkokokouksissa. Lisäksi työryhmä työsti huoneentaulua Sisältölabrassa. Huoneentaulu julkaistiin syyskuussa 2013, ruotsinkielinen versio alkuvuodesta 2014.

Verkkovastaamisen huoneentaulu:
www.koordinaatti.fi/verkkovastaamisenhuoneentaulu

Nuorten tieto- ja neuvontatyön osaamiskartta oman työn arviointiin ja kehittämiseen

Nuorten tieto- ja neuvontatyön aluekoordinoinnin yhtenä tehtävänä alueellisten asiantuntija- ja tukipalveluiden

tuottamisen lisäksi on olla mukana kehittämässä työvälineitä toimijaverkostolle myös kansallisesti. Aluekoordinaattori Pirjo Kovalainen työstää osaamiskarttaa osaamisen kehittämisen työvälineeksi nuorten tieto- ja neuvontatyön toimijoille. Osaamiskarttaa voidaan käyttää mm. osaamisen arviointiin erilaisissa työtehtävissä, osaamisen itsearvioinnissa sekä kehittämisen suunnittelussa ja toteutuksessa. Osaamiskartta antaa raamit myös henkilöstön osaamisen kehittämiseksi.

Osaamiskartan kehittäminen aloitettiin syksyllä 2013 Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämispäivillä. Työryhmätyöskentelyssä koottiin ja ryhmiteltiin nuorten tieto- ja neuvontatyöhön liittyviä työtehtäviä osaamisen kartoituksen pohjaksi. Syksyllä 2013 osaamiskartan kehittämistyötä on tehty lisäksi Oulun alueella ja tavoitteena on perustaa kansallinen työryhmä.

Osaamiskarttatyöskentely jatkuu keväällä 2014. Seuraavaksi koottuja tehtäviä ja osaamisalueita määritellään ja luokitellaan edelleen, ja kun aineistoa on riittävästi, siirrytään osaamiskarttaprosessissa vaiheeseen, jossa määritellään osaamisen tasot. Saadut tulokset palautetaan työryhmiin, joissa määritellään osaamisprofiilit. Tämän jälkeen osaamiskarttaluonnosta kokeillaan ja muokataan saatujen kokemusten myötä.

Asiantuntijajäsenyydet

Mediakasvatusseura

Mediakasvatusseura ry kokoaa mediakasvatuksen toimijat yhteistyöhön, tekee aloitteita mediakasvatuksen edistämiseksi, osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun, kehittää alan toimijoiden kansainvälisiä yhteyksiä, tiedottaa, järjestää tapahtumia sekä tuottaa mediakasvatukseen liittyviä julkaisuja. Koordinaattori Jaana Fedotoff oli myös vuonna 2013 Mediakasvatusseuran hallituksen jäsen. Hyvä yhteistyö on mahdollistanut kuluneena vuonna muun muassa Me tehdään mediaa -oppaan toteuttamisen sekä yhteistyön kansallisten kehittämispäivien aikana. Jaana Fedotoff jatkaa seuran hallituksessa myös vuonna 2014.

Preventiimi

Nuorisoalan ehkäisevän päihdetyön osaamiskeskus Preventiimin Tulevaisuusryhmä 2011–2013 on ollut osa Preventiimin kuulemisjärjestelmää. Tulevaisuusryhmän tehtävänä oli tarkastella nuorisoalan ehkäisevän päihdetyön kenttää kaikilla yhteiskunnan tasoilla ja nostaa esille yleisiä ajankohtaisia ilmiöitä aihetta koskien. Jaana Fedotoff oli Tulevaisuusryhmän jäsen. Preventiimi on yksi nuorisoalan valtakunnallisista palvelu- ja

kehittämiskeskuksista.

Nuorille suunnatun verkotyön foorumi

Koordinaatti on mukana NuSuVeFo:n yhteistyöverkostossa, jonka jäsenet työskentelevät verkossa nuorten kanssa. Verkoston tavoitteena on työn kehittäminen, verkostoituminen, tietotaidon vaihtaminen, tutkimustoiminnan edistäminen sekä verkossa tehtävän työn tunnetuksi ja läpinäkyväksi tekeminen. Jäsenenä on yhteensä 30 eri toimijatahoa tai hanketta. Koordinaattia verkostossa edustaa suunnittelija Merja-Maaria Oinas.

EU 32 -jaoston laaja kokoonpano

Koordinaatin edustajat on kutsuttu EU 32 -jaoston (nuoriso ja liikunta-asiat) laajan kokoonpanon kokouksiin. Laajan kokoonpanon kokouksia on vuosittain keskimäärin kaksi. Kokouksissa käsitellään EU:n nuoriso- ja liikunta-asioihin liittyviä ajankohtaisia lausuntoja ja ohjelmia. Kokouksiin on osallistuttu aikataulujen puitteissa, tarvittaessa jaostolle on annettu lausuntoja kirjallisesti.

Jäsennellyn vuoropuhelun ryhmä

Jäsennely vuoropuhelu liittyy Euroopan unionin nuorisostrategiaan vuosille 2010–18. Sillä tarkoitetaan nuorten ja päättäjien välistä keskustelua strategiaan liittyvistä aiheista. Vuoropuhelun avulla halutaan ottaa nuoret huomioon ja mukaan EU:n nuorisopolitiikasta päätettäessä. Jäsennelyjä vuoropuheluita järjestetään kaikissa EU-maissa.

Kansalliset työryhmät järjestävät omassa maassaan kuulemisia, joihin osallistuu nuoria, nuorisojärjestöjä ja päätöksentekijöitä. Suomen kansallista työryhmää koordinoi Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry, Koordinaatti on mukana työryhmässä.

Ohjausalan verkostot ja yhteistyö

Koordinaattori Jaana Fedotoff osallistui toukokuussa valtionvarainministeriön Kunta- ja aluehallinto-osaston neuvontapalveluiden yhteistyötilaisuuteen **Yhdessä tehokkaampaa palvelua – yhteistyöllä uusia mahdollisuuksia**. Tilaisuuden tavoitteena oli keskustella ja kertoittaa tulevan yleisneuvontapalvelun sekä viranomaisen neuvontapalveluiden yhteistyön mahdollisuuksia, erityisesti markkinointiviestinnän näkökulmasta. Jaana Fedotoff toi tilaisuudessa esille myös nuorille suunnatut tieto- ja neuvontapalvelut, joiden palvelukokonaisuus uuden Kansalaisneuvonta.fi-palvelun työntekijöiden olisi hyvä tuntea. Asia koettiin tärkeäksi, joten Koordinaatti järjesti työntekijöille verkkokoulutuksen nuorten tieto- ja neuvontapalveluista.

ERYICAn hallitus

Mika Pietilä toimi ERYICAn hallituksen jäsenenä huhtikuun loppuun saakka vastuualueenaan talous ja koulutus.

ERYICAn koulutustyöryhmä

Mika Pietilä on toiminut ERYICAn koulutustyöryhmän (Training Task Force) jäsenenä vuonna 2013 koordinoitujen ryhmän toimintaa.

EURYICA

EURYICA-työryhmä on viiden maan nuorten tieto- ja neuvontatyön asiantuntijoiden työryhmä, joka aloitti työskentelyn keväällä 2013. Ryhmän tehtäväksi on asetettu vuosina 2013-2014 suunnitella ja toteuttaa nuorten tieto- ja neuvontatyön laatukäsikirja. Koordinaatti on kumppani hankkeessa, jota isännöi ERYICA. Koordinaattori Jaana Fedotoff on jäsenenä työryhmässä. Ryhmä kokoontui kaksi kertaa vuonna 2013. **Lisää kappaleessa Kansainvälinen yhteistyö ja kumppanuudet.**

Mun talous -verkosto

Mun talous -verkosto kokoaa yhteen aiheen parissa työskentelevät organisaatiot monialaisesti. Verkoston jäsenenä on niin yrityksiä, järjestöjä, viranomaisia kuin oppilaitoksia. Koordinaattia verkostossa on edustanut Mika Pietilä, joka on jäsenenä verkoston verkkosisältötyöryhmässä sekä Puhu rahasta -teemaviikon suunnitteluryhmässä.

Euroguidance

Euroguidance on palvelukeskus tieto-, neuvonta- ja ohjausalan ammattilaisille. Koordinaattori Jaana Fedotoff toimi asiantuntija- ja yhdyshenkilönä Euroguidanceen liittyvässä yhteistyössä.

Youth in Action -ohjausryhmä

Koordinaattori Jaana Fedotoff toimi EU:n nuorisotoimintaohjelma Youth in Actionin kansallisen asiantuntijaryhmän jäsenenä vuoden 2014 alkuun. Ryhmän tehtävänä oli antaa asiantuntijakommentit avustusta hakeneista hankkeista. Ryhmän toiminnasta vastasi Kansainvälisen yhteistyön ja liikkuvuuden keskus CIMO.

Ei vihapuheelle -liike

Ei vihapuheelle -liike on nuorten liike, jonka tavoitteena on edistää sananvapautta ja yhdenvertaisuutta verkossa ja sen ulkopuolella. Kampanjaa koordinoi kansainvälisesti Euroopan neuvosto, Suomessa Plan

Suomi. Koordinaatti on mukana kulttuuri- ja urheiluministeri Arhinmäen nimeämässä liikkeen kansallisessa toimikunnassa.

Kuva: Mikko Toivonen / Plan Suomi

Kansainvälinen yhteistyö ja kumppanuudet

Koulutuksellinen Suomi-Viro -yhteistyö

Koordinaatti on vetänyt vuoden 2013 aikana koulutuksellista Suomi-Viro -yhteistyöhanketta. Yhteistyökumppaneina ovat Humanistinen ammattikorkeakoulu HUMAK, Tallinnan Yliopiston pedagoginen laitos sekä Eesti Noorsootöö Keskus ENTK. Hankkeessa on suunniteltu Suomessa ja Virossa toteutettavaa nuorten tieto- ja neuvontatyön ammatillista täydennyskoulutusta. Hankkeen on rahoittanut opetus- ja kulttuuriministeriö osana Suomen ja Viron kahdenvälistä kulttuurivaihtosopimusta. Lisää yhteistyöstä kohdassa Kehittämishankkeet.

Youthpart, local e-participation -hanke (IJAB, Saksa)

Koordinaatti on hankekumppani saksalaisen IJAB-järjestön (International Youth Service of the Federal Republic of Germany) koordinoimassa Youthpart, local e-participation -hankkeessa.

Hanke alkoi keväällä 2012 jatkuen kesään 2014 saakka. Mukana hankkeessa on Euroopan komission lisäksi viisi maata: Suomi (Koordinaatti), Itävalta (nuorisoasioista vastaavan ministeriön nimeämät edustajat), Espanja (INJUVE), Englanti (British Youth Council) ja Saksa (IJAB ja nuorisoasioista vastaavan ministeriön edustajat).

Vuoden 2013 aikana Koordinaatista osallistuttiin neljään hankkeen asiantuntijatapaamiseen, jotka järjestettiin kumppanimaissa, osittain eri seminaarien tai

tapaamisten yhteydessä. Koordinaatti oli järjestäjätaho verkko-vaikuttamisen asiantuntijaseminaarissa, joka järjestettiin Helsingissä elokuussa. Tämän lisäksi kymmenen suomalaista nuorta osallistui nuorille suunnattuun Wienin Youth BarCamp -tilaisuuteen.

Youthpart-hanke tarjoaa tukea, neuvontapalveluita ja apua verkko-osallistumisen muotojen kehittämisessä yhteistyössä Saksan ja hankkeen eurooppalaisten kumppaneiden kanssa. Hankkeen tavoitteena on tunnistaa innovatiivisia lähestymistapoja nuorten verkko-vaikuttamisessa kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Yhtenä tavoitteena on myös vaihtaa osaamista ja hyviä käytäntöjä maiden välillä.

Joulukuussa 2013 hyväksyttiin suuntaviivat nuorten verkkodemokratiapalveluiden suunnittelulle ja toteuttamiselle: **The guidelines on successful youth e-participation in decision-making processes at local, regional, national and international level.** Suuntaviivojen kommentointiin osallistui suomalaisia nuoria sekä nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen asiantuntijoita. Suuntaviivojen kohderyhmänä ovat päättäjät sekä nuorten parissa toimijat, ja ne julkaistaan vuonna 2014.

Kansainvälinen EURYICA-hanke

EURYICA-työryhmä on osa laajempaa YoMIM-hanketta, jossa Koordinaatti on mukana vuosina 2013-2014. YoMiM-hanke jakaantuu kolmeen eri osahankkeeseen: 1) Youth on the Move - Infomobility (YoMIM) - eurooppalaisen verkoston kehittäminen ja perustaminen, 2) laatustandardien ja suuntaviivojen kehittäminen nuorten tieto- ja neuvontatyöhön huomioiden erityisesti laatukysymykset nuorten liikkuvuustiedossa ja 3) koulutuksen suunnittelu YoMIM-yhteyshenkilöille (nuorten liikkuvuusteemat).

Koordinaatilla on ollut mahdollisuus osallistua hankkeen kautta suomalaisia nuorten tieto- ja neuvontatyöntekijöitä YoMIM-toiminnan kehittämiseen kansainvälisessä yhteistyössä. Hankkeessa toteutettava nuorten tieto- ja neuvontatyön laatukäsikirja tulee valmistumaan vuoden 2014 kesällä. Koordinaatilla on ollut aktiivinen rooli sisältöasiantuntijana sekä materiaalien työstäjänä. Kansallisen auditointiryhmän kanssa tehty vuoropuhelu laatukäsikirjan sisällöistä on tukenut EURYICA-ryhmän työskentelyä. Työryhmä jatkaa työskentelyä kevään 2014 ajan, Koordinaatista ryhmän jäsenenä on Jaana Fedotoff.

ERYICA - European Youth Information and Counselling Agency

Koordinaatin yhteistyö ja panostus nuorten tieto- ja neuvontatyön kattojärjestö ERYICAn kanssa tehtävään koulutuksen, välineiden ja menetelmien kehittämiseen sekä asiantuntijuuteen ja nuorisopoliittiseen vaikuttamiseen on ollut merkittävää. Koordinaatti edustaa suomalaista nuorten tieto- ja neuvontatyön verkostoa ERYICAssa. Toimimalla aktiivisesti ERYICAn jäsenten kanssa yhteistyössä hankkeissa ja työryhmissä Koordinaatti mahdollistaa suomalaisille nuorisotalan toimijoille uusimman eurooppalaisen tiedon työmuodosta, edistää tietotaidon vaihtoa eri maiden välillä sekä osallistaa toimijoita kehittämään palveluita eurooppalaisten hankkeiden avulla. Koordinaatti on ollut tärkeässä roolissa uusien jäsenmaiden sekä nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden kehittämistä pohtivien maiden kanssa tehtävässä yhteistyössä (mm. Liettua).

Koordinaatin suunnittelija Mika Pietilä toimi ERYICAn hallituksen jäsenenä huhtikuun 2013 loppuun

saakka vastualueenaan talous ja koulutus. Hallitusjäsenyys on määräaikainen, enintään kaksi kautta peräkkäin. Mika Pietilän hallitusjäsenyys alkoi vuonna 2007.

ERYICA Training Task Force

Suunnittelija Mika Pietilä on toiminut ERYICAn koulutustyöryhmän (Training Task Force) jäsenenä vuonna 2013 koordinoitujen ryhmien toimintaa. Työryhmä päivitti vuonna 2013 YIntro-koulutusohjelman, julkaisi Jimmy ja Advanced YIntro -koulutusohjelmat, suunnitteli Summer University on Youth Information and Counselling -seminaarin koulutuksellisen sisällön ja aloitti uuden YoMIM-koulutusohjelman suunnittelun.

USE-IT -verkosto

Koordinaatti liittyi vuonna 2012 USE-IT -verkostoon. Verkosto edistää USE-IT -toimintamallin laajenemista ja Koordinaatin jäsenyyden myötä suomalaiset nuoret voivat paremmin hyödyntää verkoston mahdollisuuksia.

Kuvassa Oulussa 19.-23.2. järjestetyn opintovierailun osallistujat. Vierailun teema oli Youth Information, Youth Policy and Social Inclusion, ja se rahoitettiin Youth in Action -ohjelman tuella.

Toiminta ja sisällöt keskittyvät nuorten liikkuvuuteen ja matkailuun. USE IT -verkoston projektityöntekijä vieraili Oulussa tammikuussa 2013 osallistuen koulutajatapaamiseen.

Koulutukset ja seminaarit

Koordinaatti järjesti keväällä yhteistyössä kolme Jimmy-koulutusta. Koulutukset pidettiin Raumalla, Vantaalla ja Turussa. Jimmy on nuoriso-ohjaajille ja muille nuorisoalan toimijoille suunnattu koulutus, jonka tavoitteena on rakentaa tiivis yhteistyö paikallisten nuorisoalan toimijoiden ja nuorten tieto- ja neuvontapalvelun välille. Jimmy-koulutus on yksi ERYICAn koulutusohjelmista.

Hankekoulutuspäivä järjestettiin yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja Verkkonuorisotyön valtakunnallisen kehittämikeskus Verken kanssa niille hanketoimijoille, jotka saivat ministeriön avustusta nuorten tieto- ja neuvontapalveluihin ja verkkomedioiden. Hankkeille järjestettiin koulutusta myös verkon kautta.

Aloitekanava.fi-palvelusta järjestettiin useita infotilaisuuksia, koulutuksia ja verkkokoulutuksia niin uusille kuin palvelua jo käyttäville kunnille.

Kehittämispäivät on suuri tapahtuma, joten järjestelyt on aloitettava hyvissä ajoin ja tilat varattava ennen kuin joku muu ehtii napata ne nenän edestä. Osallistujia on ollut vuosittain kahdeksastakymmenestä sataan henkilöä eli jo väkimäärä asettaa tiettyjä vaatimuksia tiloille. Haluamme tutustua tiloihin aina ennakoon ja varmistua siitä, että ne sopivat tarkoituksiimme.

Heidi blogissa 1.3.2013

Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämispäivät

Nuorten tieto- ja neuvontatyön kehittämispäiville osallistui vuonna 2013 ennätysellinen määrä tieto- ja neuvontatyön toimijoita: 103 henkilöä. Tapahtuma järjestettiin Seinäjoen Rytmikorjaamolla 3.-4. lokakuuta teemalla **vaikuta viestinnällä**. Tilaisuuden ohjelma oli koostettu teeman mukaisista puheenvuoroista, työryhmätyöskentelystä ja pop in -esittelyistä. Seinäjoen nuorisopalvelut oli Koordinaatin tukena tapahtuman järjestelyissä.

Kehittämispäivien ensimmäisenä päivänä on perinteisesti syvennytty tieto- ja neuvontatyön eri

osa-alueisiin ja palveluiden teemoihin kehittämistyöryhmätyöskentelyssä, jossa vetovastuussa ovat nuorten tieto- ja neuvontatyön palveluverkoston toimijat. Tänä vuonna työryhmätyöskentelyyn oli nostettu aiheita osaamiskartan työstämisestä kansainvälisyyteen ja päihdeasenteisiin.

Toisen päivän ohjelmassa jo useamman vuoden ajan mukana olleet pop in -esittelyt osoittautuivat jälleen suosituiksi. Puolentoista tunnin session aikana jokaisella oli mahdollisuus osallistua esittelyihin kolmesta itse valitsemastaan aiheesta. Esittelyistä vastasivat nuorten tieto- ja neuvontatyön toimijat ja muut sidosryhmien asiantuntijat.

Palautteet tapahtumasta olivat positiivisia. Kehittämispäivien tärkeimmäksi merkitykseksi nähtiin tapahtuman tarjoama mahdollisuus verkostoitumiselle. Kehittämispäivät koetaan myös tilaisuudeksi oppia uutta, vaihtaa kokemuksia sekä kuulla kansallisen tason kuulumisia.

Kehittämispäivien paikkakunta vaihtuu vuosittain, vuonna 2014 tapahtuma järjestetään Tampereella lokakuun 2.-3. päivä teemalla **ohjaus ja kohtaaminen**.

Tapahtuman raportti Materiaalipankissa:
www.koordinaatti.fi/materiaalipankki/raportit/kehittamispaivat

Nutitilastot.fi

Nuorten tieto- ja neuvontatyön kansallisen Nutitilastot.fi-tilastointisovelluksen raporttien ja tuloksien avulla voidaan tarkentaa tieto- ja neuvontatyön seurantaa ja suuntaamista. Tilastointiohjelma tuottaa tarkkaa ja vertailukelpoista tietoa nuorten kysymyksistä ja asiak-

kuuksista. Ohjelmasta saatavia raportteja parantamalla tehdään niiden käytettävyydestä ja hyödyntämisestä nuorten tieto- ja neuvontapalveluille mahdollisimman helppoa.

Koordinaatin ja hankkeiden rahoittajatahon (OKM) tavoite on, että tilastointiohjelmaa käyttäisi mahdollisimman moni toimija. Ohjelman avulla saadaan kaikkien nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden tilastot kerättyä yhdenmukaisesti ja vaivattomasti sekä paikallisella että valtakunnallisella tasolla. **Palveluiden tilastointi on tärkeää palveluiden vaikuttavuuden arvioimiseksi ja rahoituksen varmistamiseksi.**

Tilastointiohjelma on kehitetty yhteistyössä nuorten tieto- ja neuvontatyön kansallisen palveluverkoston toimijoiden kanssa. Tilastointiohjelman kehittäminen perustuu sekä käyttäjien että kehittäjien huomiointiin. Vuosittaiset ylläpito- ja muutostyöt pohjautuvat käyttäjien tarpeeseen. Ohjelman käyttö on maksutonta nuorten tieto- ja neuvontapalveluille.

Sovelluksesta julkaistiin vuoden 2013 aikana ruotsinkielinen versio. Ohjelman käyttöä lisätään aluekoordinaattoreiden avulla heidän toiminta-alueillaan.

Tilaa testitunnukset Koordinaatista ja kokeile sovellusta osoitteessa www.nutitilastot.fi.

Aloitekanava.fi

Koordinaatti on vastannut Aloitekanava.fi-palvelun koordinoinnista, kehittämisestä ja kuntien tukipalveluista vuodesta 2008 lähtien. Palvelua on kehitetty vuodesta 2006 asti ja se oli käytössä 112 kunnassa vuoden 2013 lopulla. Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee palvelun kehittämistä ja käyttöönottoa.

Tavoitteet

Nuorten Aloitekanava.fi-palvelu toimii yhtenä kuntien vaikuttamis- ja kuulemisjärjestelmänä. Kunnissa on oltava erilaisia vaikuttamistapoja ja -välineitä, jotka mahdollistavat kaikkien osallistumisen. Aloitekanavan etuja ovat matala kynnys, helppo saavutettavuus, helpokäyttöisyys ja palvelun läpinäkyvyys. Palvelu takaa tasa-arvoisemman ja yhdenvertaisemman osallistumismahdollisuuden, sillä kuka tahansa nuori voi käyttää sitä. **Vaikuttaminen ja osallistuminen eivät ole ainoastaan aktiivisten nuorten asia.**

Palvelun painopisteet:

- nuorten mielipiteiden kuuleminen palvelun avulla
- kuntapäätäjien ja virkamiesten sitouttaminen palvelun käyttöön

- nuorten vaikuttamisen ja osallistumisen edistäminen mm. osana koulujen demokraatiakasvatusta
- eurooppalainen yhteistyö

Palvelun avaaminen kuntaan ei takaa nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien parantumista, jos palvelua ei pidetä esillä ja markkinoida nuorille paikallisella tasolla. **Tärkeintä nuorelle on saada vastaus esittämäänsä asiaan huolimatta siitä, voiko kyseistä aloitetta toteuttaa vai ei.** Aloitekanava.fi havainnollistaa hyvin sen, että joidenkin asioiden käsittelyyn kuluu paljon aikaa kunnallisessa päätöksenteossa.

Vuoden 2013 kohdalla on huomioitava, että palvelun valtakunnallista markkinointia ei juuri tehty, eikä esimerkiksi uusien markkinointimateriaalien tuottaminen ollut aikaisempien vuosien tasolla. Aloitekanavan kehittämishanke (verkkodemokratiahanke, OM) käynnistyi odotettua myöhemmin.

Tilastot

Aloitekanava-kuntia 112
Vierailuja palvelussa yli 33 300
Rekisteröityneitä käyttäjiä yhteensä noin 13 200
Uusia ideoita vuoden aikana 1001
Nuorten ideoita yhteensä yli 4640

Aloitekanava.fi:n tilastoja seurataan valtakunnallisesti ja välitetään palvelun käyttöön ottaneille kunnille uutiskirjeen kautta ja Aloitekanavan ajankohtaista-osiossa. Yksittäiset Aloitekanava-kunnat voivat seurata itse tilastoja oman kuntansa etusivulta ja näin pysyä ajan tasalla palvelun käyttöasteesta. Kunnissa on mahdollista seurata esimerkiksi ideoiden, vierailujen, kommenttien ja rekisteröityneiden käyttäjien lukumääriä. Tämän lisäksi kunnat voivat kartoittaa ideoita, joita heidän kanavalleen kirjoitetaan ja ideoita, jotka ovat edenneet päätöksenteossa.

Tilastotaulukko havainnollistaa palvelun käyttöasteen viime vuodelta suhteutettuna aikaisempiin vuosiin. Tilastossa on huomioitava, että vuonna 2013 käyttäjät pystyivät kirjoittamaan kommentteja kirjautumatta palveluun. **Näin ollen kirjautumisten ja aktiivisten käyttäjien määrä ei ole vertailukelpoinen aikaisempiin vuosiin.** Sisällöistä suosituimpia olivat pääsivu, ideasivu ja kirjautumissivu. Idealistaussivut Turun, Haapaveden, Kalajoen, Ylivieskan ja Huittisen kanavilla näkyivät 10 suosituimman sisällön listauksessa.

	2009	2010	2011	2012	2013
Kuntia / kanavia	89	144	145	140	112
Uusia ideoita	738	1485	1907	930	1001
Kommentteja	2444	5594	6206	2885	2266
Uusia käyttäjiä (rek.)	1566	2760	1814	1377	660
Aktiivisia käyttäjiä (väh. 3 kirj.)	751	1424	1092	613	317
Kirjautumisia	9151	18 137	14 755	8338	3678
Vierailuja palvelussa	37 441	65 262	58 600	36 690	33 309
Yksittäisiä kävijöitä	20 450	33 822	36 172	25 321	22 079
Sivujen katselu	274 467	512 666	448 904	257 997	188 425

Aloitekanava-kunnat

Alajärvi	Kitee	Rovaniemi
Alavus	Kokemäki	Ruovesi
Espoo	Kokkola	Rusko
Eurajoki	Kuopio	Rääkkylä
Evijärvi	Kuortane	Sievi
Haapavesi	Kustavi	Siikajoki
Hailuoto	Masku	Siikalatva
Hankasalmi	Merikarvia	Siilinjärvi
Harjavalta	Mikkeli	Sipoo
Hartola	Muhos	Soini
Hirvensalmi	Mynämäki	Taivassalo
Hollola	Mäntsälä	Tammela
Huittinen	Mäntyharju	Uusikaupunki
Humppila	Naantali	Vaala
Hyvinkää	Nakkila	Vaasa
Ii	Nousiainen	Valtimo
Järvenpää	Nurmijärvi	Varkaus
Kaarina	Orimattila	Vehmaa
Kaavi	Oulainen	Vieremä
Kalajoki	Paimio	Vihti
Kangasniemi	Parainen	Vimpeli
Karjajoki	Pieksämäki	Virrat
Karkkila	Raisio	Ylivieska
Kemiönsaari	Rantasalmi	Ähtäri
Kerava	Rautalampi	
Keuruu	Rautavaara	

Aloitekanava.fi-kunnat

Aloitekanava.fi-kuntien lukumäärä laski aikaisemmista vuosista. Uusia Aloitekanavia avattiin neljä (Haapavesi, Kalajoki, Siikalatva, Eurajoki) vuoden alussa, mutta uusia kuntia ei palvelun kehittämishankkeen aloittamisesta johtuen enää ryhdytty avaamaan, vaikka yhteydenottoja kiinnostuneista kunnista tuli vuoden mittaan.

Palvelu irtisanottiin yhteensä 32 kunnassa joko vuoden 2012 lopulla tai 2013 aikana. Yksittäisten kuntien lisäksi palvelun käytöstä irtisanoutui lähes kokonaisuudessaan yksi suurempi seutukunta sisältäen noin 20 kuntaa. Kuntaliitosten lisäksi palveluiden lukumäärää vähensi myös se, että vuoden 2013 aikana oliin kohdennetusti yhteydessä kuntiin, joissa palvelun käyttöaste oli ollut matala. Näiden yhteydenottojen jälkeen osa kunnista teki päätöksen irtisanoutua palvelun käytöstä.

Syitä palvelun käytön lopettamiselle olivat mm. kuntien riittämättömät henkilöresurssit, henkilökunnan vaihtuvuus, lisääntyneet työtehtävät ja kunnan heikko taloustilanne. Markkinointi ja tiedottaminen mainittiin aikaavieviksi tehtäviksi, joita ei ollut mahdollista tehdä

niin paljon kuin olisi ollut tarpeellista halutun käyttöasteen saavuttamiseksi. Seutukunnassa tai kunnassa voitiin myös panostaa ja keskittää resurssit jonkin muun nuorten vaikuttamisvälineen tai -menetelmän käyttöön tai kehittämiseen.

Kehittäminen

Aloitekanava.fi-palvelua on kehitetty vastaamaan entistä paremmin palvelulle asetettuja tavoitteita nuorten vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseksi. Kehittämistyötä on tehty yhteistyössä kuntien ja asiantuntijoiden kanssa, joilta saadut käyttäjäkokemukset ja -palautteet ovat olleet tärkeitä. Kehittämistyötä on tehty toteuttamalla esimerkiksi kyselyitä, käytettävyystudiomuksia sekä asiantuntija-arvioita palvelusta. Palvelusta on myös tehty vuosien varrella muutama opinnäytetyö.

Vuonna 2013 palvelussa toteutettiin **käyttöliittymä-uudistus**, jonka suunnittelu ja kehittäminen alkoivat jo vuonna 2012. Uudistaminen keskittyi käyttökokemuksen parantamiseen sekä palvelun selkeyteen ja visuaalisuuteen. Uudistuksen myötä palvelun ulkoasuun tuli muutoksia: enemmän kuvia ja väriä, uusia fontteja ja symboleita.

Suunnittelussa huomioitiin se, että Aloitekanava-palvelua voi selata helposti ja käyttäjäystävällisesti jatkossa myös mobiililaitteilla (responsiivinen suunnittelu). Tälle oli selkeä tarve, sillä erityisesti nuoret käyttävät palveluita yhä enemmän puhelimilla ja tableteilla. Laajan käyttöliittymä-uudistuksen julkaisun lisäksi palvelussa tehtiin vuoden mittaan pieniä korjauksia ja muutoksia, jotka pohjasivat asiakaspalautteeseen ja käyttökokemuksiin palvelusta.

Aloitekanava.fi:n prosessia selkeytettiin lyhentämällä sitä entisestään muotoon **idea-aloite-päätös**. Nykyisin idean saamat kommentit ratkaisevat sen, muotoillaanko siitä ja sen saamista kommentista aloite, joka toimitetaan suoraan eteenpäin päätöksentekijöille. Kannatusta saaneet ideat etenevät prosessissa päätöksentekoon. Erillistä tukemista tai allekirjoitusta ei enää uudistuksen jälkeen tarvittu.

Käyttöliittymä-uudistuksen yhteydessä mahdollistettiin ideoiden ja aloitteen päätösten kommentointi ilman rekisteröitymistä kaikille palvelun käyttäjille. Ainoastaan idean kirjoittaminen edellyttää tunnuksen luomista ja kirjautumista palveluun. **Tämä muutos on koettu hyvänä ja osallistumiskynnystä madaltavana.** Muutamat kunnat olivat aikaisempina vuosina mukana pilotoimassa tätä ominaisuutta ja heidän osaltaan se säilyi samana.

Kehittämishanke Aloitekanava.fi:stä (verkkodemokratiahanke, OM) käynnistyi vuoden 2013 kesäkuussa

yhteistyössä Koordinaatin, oikeusministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Kehittämishankkeessa toteutetaan uusi nuorten verkkodemokratia-palvelu, joka korvaa nykyisen Aloitekanava.fi-palvelun. Uuteen palveluun halutaan sisällyttää nykyisen palvelun hyvät ominaisuudet ja toiminnot. Hankkeen edetessä arvioidaan ja määritellään kuitenkin laajemmin konsepti ja toiminnot uudelle palvelulle, joten uusi palvelu ei tule olemaan täsmälleen sama kuin nykyinen Aloitekanava.fi. **Lisää kohdassa Kehittämishankkeet.**

Verkkovaikuttaminen mahdollistaa matalan kynnyksen osallistua ajasta ja paikasta riippumatta kaikille, joilla on pääsy verkkoon mobiililaitteella tai tietokoneella. Esimerkiksi Aloitekanava.fi on yksi nuorten vaikuttamis- ja kuulemisväline, jonka kunnat voivat ottaa käyttöönsä ja se tarjoaa yhdenvertaisen osallistumismahdollisuuden kaikille kunnan nuorille.

Merja-Maaria blogissa 4.12.2013

Tukipalvelut ja koulutukset

Koordinaatti vastaa Aloitekanava.fi-palvelun valtakunnallisesta koordinoinnista, koulutuksista ja kuntien tukipalveluista. Aloitekanava.fi-kuntien työntekijöille tarjotaan tukea, neuvoja ja ohjausta esimerkiksi järjestämällä koulutuksia, perehdytyksiä ja tuottamalla materiaaleja työn tueksi palvelun moderointiin ja markkinointiin (mm. oppaat, esitykset, tiedotteet). Koordinaatti tiedottaa lasten ja nuorten kuulemisen ja osallistumismahdollisuuksien tärkeydestä ja ajankohtaisista asioista palvelun kehittämiseen liittyen uutiskirjeellä, joka ilmestyy kerran kuukaudessa.

Koordinaatti työskentelee kuntien yhteyshenkilöiden kanssa, joiden kautta kohderyhmänä ovat välillisesti myös nuoret. **Tukipalveluiden saatavuus on yksi keskeisimmistä asioista, jotka varmistavat työntekijöiden tietojen ja taitojen pysymisen ajan tasalla.** Kuntien paikalliset yhteyshenkilöt tarvitsevat tukea mm. palvelun tekniseen moderointiin ja nuorten aloitteisiin vastaamiseen. Kysymykset, kehittämis ehdotukset ja palaute tulevat sähköpostitse ja puhelimitse, sovittaessa käydään myös paikan päällä ja järjestetään konsultaatiokäyntejä.

Paikalliset kuntien työntekijät vastaavat mm. palvelun teknisestä moderoinnista sekä nuorten ideoiden muotoilusta aloitteiksi ja niiden jatkokehittelyyn toimittamisesta. Heidän tehtävänsä on tukea nuoria ja varmistaa, että nuoret saavat äänensä kuuluviin ja päätöksen esittämänsä asiaan. Jokaisessa Aloitekanavan käyttöön otavassa kunnassa tulee olla nimettyinä

vähintään yksi yhteyshenkilö. Yhteyshenkilön tehtäviin sisältyy palvelun markkinointia eri kohderyhmille. Työtehtävät sovitaan ja jaetaan aina kuntakohtaisesti.

Aloitekanava.fi-palvelusta saatujen kokemusten perusteella tiedetään, että haastavimpina työtehtävinä pidetään palvelun markkinointia ja esittelyä kunnan päättäjille tai luottamushenkilöille sekä moderointityön sisällyttämistä omaan työaikaan. Koulutustarpeet koskevat mm. nuorten osallistamista palvelun käyttöön, palvelun markkinointia ja tiedottamista sekä palvelun teknistä moderointia. Haasteina ovat toimijoiden asenteet, sitoutuminen välineiden ja menetelmien käyttöönottoon, toimintakulttuurin muuttaminen ja uudet toimintatavat.

Vuoden 2013 aikana Aloitekanava.fi-palvelun käyttöön ottaneille kunnille on tarjottu tukipalvelu- ja aiempien vuosien tapaan. Uusia kuntia avattiin yhteensä neljä ja aloituskoulutus järjestettiin Eurajolla alkuvuodesta. Tämän lisäksi keväällä järjestettiin infotilaisuus Pudasjärvellä sekä koulutus Turun seudun vertaistiedottajanuorille. Loppuvuodesta järjestettiin vielä kaksi verkkokoulutusta, joihin osallistujat tulivat ympäri Suomea.

Syyskuussa järjestettiin laajempi työpaja palvelun valtakunnallisesta kehittämisestä Helsingissä. **Työpajaan osallistui nuoria ja nuorten verkkodemokratia-palvelun kehittämisestä kiinnostuneita ammattilaisia** (esim. kuntien moderaattorit, järjestöt). Osallistujia oli 45 henkilöä ympäri Suomea, puolet heistä nuoria. Työpaja oli osa kesäkuussa käynnistynyttä kehittämissanketta, jota toteutetaan yhteistyössä oikeusministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Yhteensä koulutuksiin, infotilaisuuksiin ja työpajaan osallistui noin 120 henkilöä.

Uuden verkkodemokratiapalvelun kehittämishanke käynnistyi kesäkuussa 2013 ja tähän liittyvistä asioista on tiedotettu Aloitekanava.fi-palvelua käyttäville kunnille ja yhteistyökumppaneille. Kehittämissankkeen etenemisestä tiedotettiin mm. Aloitekanava.fi-uutiskirjeessä, Koordinaatti.fi:n kautta sekä sosiaalisessa mediassa.

Kehittämissankkeet

Koordinaatti on mukana tai sillä on kansallinen veto-vastuu sankkeissa, jotka edistävät työmuodon ja palveluiden kehittämistä. Sankkeissa toteutetaan välineitä, menetelmiä, julkaisuja sekä uudenlaisia verkostoja ja kumppanuuksia.

Verkkodemokratian kehittämishanke

Koordinaatin, oikeusministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön yhteinen kehittämishanke käynnistyi kesäkuussa. Sankkeessa toteutetaan uusi nuorten verkkodemokratiapalvelu, joka julkaistaneen vuoden 2015 aikana. Uusi palvelu korvaa Aloitekanava.fi-palvelun, mutta siihen sisällytetään Aloitekanavan hyvät ominaisuudet ja toiminnot. Kehittämistyötä tehdään yhteistyössä nuorten ja muiden toimijoiden ja sidosryhmien kanssa.

Yhteistyötä tehdään oikeusministeriön Osallistumis-ympäristö-hankkeen kanssa. Osallistumis-ympäristö on oikeusministeriön kokonaisuus, jossa tarjotaan ilmaisia palveluita demokraattiseen vaikuttamiseen ja osallistumiseen kaikille kansalaisille (Otakantaa.fi, Kuntalaisaloite.fi, Kansalaisaloite.fi, Lausuntopalvelu). Näiden palveluiden yhteyteen sisällytetään myös uusi nuorten palvelu. Toteutuksessa on tavoitteena hyödyntää mahdollisuuksien mukaan olemassa olevia Otakantaa ja Kuntalaisaloite -palveluita.

Kehittämistyön taustalla on tavoite kaikkien kansalaisten vaikuttamisvälineiden kokoamiseen yhteen paikkaan ja kustannustehokkuusnäkökulma. Palvelun kehittämisessä huomioidaan vahvasti ne kokemukset ja palautteet, joita on saatu Aloitekanava.fi-palvelua kehitettäessä. Kehittämistyössä huomioidaan nuorten ehdotukset uuden palvelun tärkeimmistä painopiste-alueista.

Tavoitteet

Uuden verkkodemokratiapalvelun tärkeänä tavoitteena on mahdollistaa nuorten osallistuminen oman lähiympäristönsä kehittämiseen ja parantamiseen. Taustalla ovat tavoitteet nuorten tasavertaisten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksien lisäämisestä ja aktiivisen kansalaisuuden edistämisestä. Palvelu tukee nuorten sosiaalista vahvistumista, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Aloitekanava- ja kuulemisjärjestelmien kehittäminen on kirjattuna lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissankkelmaan 2012–2015. Nuorten verkkodemokratiapalvelu toimii yhtenä kuntien vaikuttamis- ja kuulemisjärjestelmänä.

Palvelussa tulee korostumaan edelleen kasvatuksellinen näkökulma. Uusi palvelu toimii demokratiakasvatuksen välineenä, jota voidaan hyödyntää kouluissa. On tärkeä varmistaa, että nuori saa tarvittaessa tuen oman ideansa muotoilemiseen ja eteenpäin viemiseen. Palvelun avulla nuoret voivat opetella esimerkiksi perusteellisesti oman mielipiteensä ja kertomaan parannusehdo-

tuksensa ymmärrettävällä tavalla. Palvelun käyttäjät myös oppivat, miten erilaiset aloitteet etenevät kunnallisessa päätöksenteossa, sillä aloitteiden käsittelyprosessi tulee palvelun kautta näkyväksi. Tärkeää on, että päätökset ja tiedot asioiden käsittelyn etenemisestä ovat julkisia. Demokratiakasvatus ja kouluyhteistyön kehittäminen ovat tärkeitä painopistealueita tulevaisuudessa, jotta palvelun vaikuttavuus lisääntyy.

Eteneminen

Kesäkuussa 2013 järjestettiin ensimmäinen hankkeen yhteistyökumppaneiden suunnittelutapaaminen, jonka jälkeen jatkettiin uuden palvelun määrittelyä. Vuoden 2013 lopulla työskentely keskittyi uuden palvelun määrittelytyöhön.

Kahteen työpajaan osallistui edustajia kehittämiss-hankkeen työryhmästä, jonka jäsenet tulevat Koordinaatista, oikeusministeriön Demokratia-, kieli- ja perusoikeusasioiden yksiköstä ja Osallistumisymäristö-hankeesta sekä opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisoyksiköstä. Laajempi sidosryhmätapaaminen järjestettiin syyskuun lopulla Helsingissä ja siihen osallistui 45 henkilöä. Noin puolet osallistujista oli nuoria ja loput toimivat esimerkiksi Aloitekanava-palvelun moderaattoreina tai tekivät töitä nuorten osallistumisen ja vaikuttamisen edistämiseksi kunnissa tai järjestöissä.

Kolmen työryhmän jälkeen järjestettiin tapaaminen, jossa esiteltiin koko työpajatyöskentelyn pohjalta tehty konsepti uudesta palvelusta. Otakantaa.fi-palvelussa avattiin syyskuun työpajan tuloksiin perustuva keskustelu, jonka kommentointi jatkui vuoden 2014 puolelle. Vuoden 2013 lopulla hankkeen tarkempi aikataulu oli vielä auki ja työskentelyä jatkettiin.

Nuortenelämä.fi

Nuortenelämä.fi-verkkopalvelua on työstetty yhteistyössä eri toimijoiden kanssa vuoden 2013 alusta. Taustatyötä on tehty jo vuoden 2012 aikana esimerkiksi tietalueiden sisältöjen tuottamisessa. Nuortenelämä.fi on osa Koordinaatin useamman vuoden kestänyttä verkkopalveluiden kehittämissprojektia. Palvelun käyttöliittymäsuunnittelun ja teknisen kehitystyön toimittajat on valittu julkishallinnon hankintasääntöjen mukaisen kilpailutusprosessin kautta.

Palvelun sisällöntuotantoprosessissa käytettiin tukena arviointiryhmää, johon nuoret sekä nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden työntekijät saivat ilmoittautua mukaan. Arviointiryhmän kommenttien tuella valittiin esimerkiksi Elävää elämää -tietalueen aihealueet ja niiden sisällöt. Sisällöntuotanto hankittiin osittain ostopalveluna viestinnän ammattilaiselta, joka

kommentoidutti sisältöä nuorilla. Sisältö tuotettiin osittain yhteistyökumppaneiden ja eri aihealueiden ammattilaisten toimesta. Kommentteja pyydettiin eri alojen asiantuntijoilta.

Käyttöliittymäsuunnittelu on tuotettu asiantuntijatyönä useassa eri vaiheessa. Käyttöliittymäsuunnittelussa huomioitiin alan trendejä sekä benchmarkattiin vastaavia palveluita eri maista. Käyttöliittymäsuunnittelun eri vaiheissa pyydettiin kommentteja arviointiryhmän jäseniltä.

Syksyllä Nuortenelämä.fi:ssä saatiin valmiiksi kansallisen tason toiminnot ja loppuvuodesta aloitettiin paikallisten sovellutusten tarvekartoitus. Palvelu julkaistiin elokuun lopussa, jonka jälkeen on tehty lukuisia testauksia sekä kehitystyötä. Palvelua ei markkinoitu vielä tässä vaiheessa, jotta mahdolliset toiminnalliset ongelmat saatiin havaittua ja korjattua ensin. Palvelun kansallinen markkinointikampanja käynnistyi vasta marraskuussa ja jatkuu vuoden 2014 aikana. Lisää kampanjasta kohdassa **Viestintä**.

Palvelun toteuttamisen taustat:

- Nuorten tieto- ja neuvontatyön palveluverkoston puolelta ilmaistu tarve verkkopalvelut yhteen kokoavalle valtakunnalliselle portaalille palveluiden markkinoinnin ja tunnettuuden lisäämiseksi
- Koordinaatilla tarve palvelulle, jolla markkinoida nuorten tieto- ja neuvontapalveluita nuorille
- Kansallisen nuorisoportaalin puuttuminen on mainittu Euroopan komission nuorisopolitiikan yksikössä Youth on the Move -aloitteen valmistelun aikana ja Eurooppalaisen nuorisoportaalin uusimisen yhteydessä
- Palveluita tuottavien tahojen resurssien hyödyntäminen, yhdistäminen ja järkevä käyttö yhteisöllisesti ja kustannustehokkaasti

Toimintaperiaatteita

- Nuortenelämä.fi tarjoaa kaikille Suomessa asuville nuorille ensikäden tietoa ja ohjaa nuoren lähipalveluun mahdollisimman nopeasti
- Yksi osoite, jolla voidaan markkinoida kaikkia nuorten tieto- ja neuvontapalveluita, ohjata nuoret asiakkaat sujuvammin paikallisten palveluiden piiriin ja tehdä nuorten tieto- ja neuvontatyötä tunnetuksi

Sisällöt

- Nuorten äänitorvi: kansallinen kanava nuorten omalle mediatuotannolle (videot, blogit, verkkolehdet)

- Elävää elämää: tietoalueet nuorten elämään liittyvistä aiheista yleisesti kansallisella tasolla nuorten, Koordinaatin, verkoston ja yhteistyökumppaneiden tuottamina
- Ihmiset ja osoitteet: tiedot nuorten tieto- ja neuvontapalveluista Suomessa
- Tuki- ja kriisipalvelut: valtakunnalliset palvelut koottuna helposti löydettäväksi
- Kysyttävää: kysy-vastaa -palvelu (vastaajat kunnista)
- Chat (ensimmäiset toteutettiin maaliskuussa 2014)
- Ajankohtaista ja Kalenteri
- Kampanjat: nostaa esille ajankohtaisia nuorille suunnattuja kampanjoita
- Tiedon takana: osiossa kerrotaan palvelun sisällöistä ja palvelun vastuutaho sekä kuinka voi ottaa yhteyttä, kun haluaa esimerkiksi oman blogitekstinsä julkaistavaksi

Ensimmäisen vaiheen käyttöönoton jälkeen kehittämissä työtä jatketaan paikallisen ja alueellisen tason sovellustusten työstämiseksi. Verkkopalvelu on julkaistu suomeksi ja ruotsiksi. Ruotsinkielisen sisällöntuotannon osuus on ollut vaativa työ, vaikka toimituksellista työtä hankittiin myös ostopalveluna. Ruotsinkielisen sisällön päivittämisen tekee haastavaksi se, ettei ole määrällisesti saatavilla vastaavaa määrää ruotsinkielistä materiaalia, tapahtumia tai tiedotteita kuin suomeksi.

Nuortenelämä.fi-palvelun avaaminen viivästy alkuperäisestä suunnitelmasta. Tuotantotyö oli suunniteltua laajempi ja työllistävämpi. Käytettävissä ei ollut riittävästi henkilöresursseja. Myöhästyttämällä avaamista varmistettiin, että palvelu on avattaessa mahdollisimman valmis.

Aluekoordinointi

Koordinaatilla on kansallinen kehittämisvastuu nuorten tieto- ja neuvontatyön aluekoordinointimallista ja -rakenteesta. Aluekoordinaattori on nuorten tieto- ja neuvontatyön alueellisten toimijoiden kanssa yhteistyötä tekevä työmuodon asiantuntija paikallisessa työssä, verkostoitumisessa sekä tieto- ja neuvontatyön kehittämisessä. Yhdessä alueellisten toimijoiden kanssa aluekoordinaattori tukee ja edistää nuorten osallistumista ja kuulemista.

Aluekoordinoinnin tavoite on taata nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden työntekijöille **mahdollisuus yhteisölliseen vuoropuheluun ja palveluiden kehittämiseen**. Aluekoordinoinnin avulla mahdollistetaan ammatillisen tietotaidon vaihtaminen ja vertaistuki. Ennen kaikkea sillä edesautetaan ammatillista kasvua ja sitoutumista yhteisölliseen kehittämiseen yhä laadukkaampien nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden tuottamiseksi.

Aluekoordinoinnin kohderyhmänä ovat ensisijaisesti alueen nuorten tieto- ja neuvontatyötä tekevät työntekijät, nuorten tieto- ja neuvontapalveluita toteuttavat tahot sekä nuoret. Lisäksi kohderyhmänä ovat kunta-päättäjät ja muut nuorten parissa toimijat.

Kolme aluekoordinaattoria työskentelee tällä hetkellä Oulussa, Vaasassa ja Kuopiossa. **Heidän tehtäväalueensa kattavat 87 kuntaa Suomessa.**

Oulun seutu ja Oulunkaari

Alueen kunnat:

Hailuoto, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu ja Tyrnävä sekä Ii, Pudasjärvi, Utajärvi, Vaala ja Simo.

Oulun seutu ja Oulunkaaren seutukunta aloittivat yhteistyössä Koordinaatin ja Oulun kaupungin kanssa nuorten tieto- ja neuvontatyön alueellisen koordinoinnin pilotin vuonna 2011. Aluekoordinointi toimii tiiviissä yhteistyössä Koordinaatin kanssa. Tällä varmistetaan toiminnan ja palveluiden laatu sekä kansallisten nuorten tieto- ja neuvontatyön tavoitteiden toteutuminen alueellisten näkökohtien rinnalla.

Vuonna 2013 Oulun seudun nuorten tieto- ja neuvontatyön aluekoordinoinnin toiminta-alueella tapahtui kaksi rakenteellista muutosta, jotka toivat toimintakenttään muutoksia. Oulun seutuorganisaation toiminta loppui ja osa alueen kunnista yhdistyi kuntaliitoksessa. Näiden seurauksena aluekoordinoinnin kehittämisen hallinnointi siirtyi Oulun seutuorganisaatiolta Oulun kaupungille ja koordinointialueen kuntien määrä muuttui aikaisemmasta viidestätoista kunnasta kahteentoista. Mukana olevien toimijoiden määrä sekä

asukaspohja pysyivät kuitenkin samana. Vuoden 2012 lopussa alueella oli 13–29-vuotiaita nuoria yhteensä 61 830 (Tilastokeskus.fi).

Alueen kussakin kunnassa on vähintään yksi työntekijä, joka vastaa paikallisen tieto- ja neuvontapalvelun toteuttamisesta. Kymmenessä kunnassa on käytössä Aloitekanava.fi-verkkodemokratiapalvelu. Nuorten tieto- ja neuvontapalveluja tarjoavat SeutuNappi-palvelut (paikalliset tietopisteet alueen kuntien nuorisotiloilla, kouluilla tai kirjastoissa sekä Seutunappi.fi-verkkopalvelu), Oulun kaupungin nuorisopalveluiden Nuorten tieto- ja neuvontakeskus Nappi sekä Nettinappi.fi-verkkopalvelu osana Byströmin nuorten palveluita.

Aluekoordinoitua ja nuorten tieto- ja neuvontatyötä suunniteltiin toimijaryhmän tapaamisissa ja yhteisissä suunnittelupäivissä sekä aluekoordinaattorin kuntakäynneillä. Lisäksi projektiryhmä kehitti yhteisiä sisältöjä ja materiaaleja koko alueen toimijoiden käyttöön. Toimijoiden tapaamiset pitivät sisällään mm. yhteistä toiminnan suunnittelua, koulutuksellisia sisältöjä tarpeen mukaan, kokemusten jakamista ja ajankohtaisten asioiden esille nostoa ja niistä keskustelua.

Yhteystiedot:

aluekoordinaattori Pirjo Kovalainen
Oulun kaupungin nuorisopalvelut
p. 050 371 6092
pirjo.kovalainen(at)ouka.fi

Savo

Alueen kunnat:

Iisalmi, Juankoski, Kaavi, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Maaninka, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto, Vieremä, Enonkoski, Heinävesi, Hirvensalmi, Joroinen, Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava.

Savon nuorten tieto- ja neuvontatyön aluekoordinoinnin kehittämistyö aloitettiin elokuussa 2013 Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden hallinnoimana. Aluekoordinaattorina aloitti Heta Malinen. Savon aluekoordinoitumalla kehittämisen taustalla on tiivis nuorten Point.fi-portaalia käyttävä verkosto.

Aluekoordinaattori työskentelee koko Savon alueella. Mukana olevat kunnat ovat sopimuksella sitoutuneet yhteistyössä kehittämään nuorten tieto- ja neuvontapalveluita alueella. Vuoden 2013 lopussa nuorten tieto- ja neuvontapisteitä oli Savossa kuudella paikkakunnal-

la. Verkkoperustaista nuorten tieto- ja neuvontatyötä tehtiin 18 kunnassa.

Syksyllä 2013 aluekoordinaattori teki kuntakäyntejä ja selvitystyötä niissä kunnissa, joissa ei ole tarjolla nuorten tieto- ja neuvontapalvelua. Aluekoordinaattori haki itselleen yhteistyötoimijoita ja osallistui yhteistyötahtojen seminaareihin ja työkokouksiin. Aluekoordinaattori osallistui osaltaan Point.fi:n kehittämistyöhön. Syksyn 2013 aikana työstettiin valtakunnallisesti nuorten tieto- ja neuvontatyön auditointimallia, johon Savon aluekoordinaattori osallistui. Nuorten tieto- ja neuvontatyön esille tuominen, tiedottaminen ja koulutusmahdollisuuksien tarjoaminen olivat osa aluekoordinaattorin työtä.

Savossa nuorten tieto- ja neuvontatyön aluekoordinoinnin kehittämistyön käynnistymistä on helpottanut aiemmin toteutettu Savon Nuorisotiedotushanke, joka on luonut pohjaa aluekoordinoinnille. Myös yhteistyötoimijat ovat olleet helposti löydettävissä. Aluekoordinoitua Savon alueella on alkanut löytää paikkansa nuorten tieto- ja neuvontatyön verkostossa.

Yhteystiedot:

aluekoordinaattori Heta Malinen
Kuopion kaupunki, nuorisopalvelut
p. 044 718 1900
heta.malinen(at)kuopio.fi

Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa

Alueen kunnat:

Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Halsua, Ilmajoki, Isojoki, Isokyrö, Jakobstad, Jalasjärvi, Kannus, Karijoki, Kaskö, Kauhajoki, Kauhava, Kaustinen, Kokkola, Korsholm, Korsnäs, Kristinestad, Kronoby, Kuortane, Kurikka, Laihia, Lappajärvi, Lapua, Larsmo, Lestijärvi, Malax, Nykarleby, Närpes, Pedersöre, Perho, Seinäjoki, Soini, Teuva, Toholampi, Vaasa, Veteli, Vimpeli, Vöro ja Ähtäri.

Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan aluekoordinaattorina työskentelee Mervi Ahola Vaasan kaupungin nuorisosisäosaston hallinnoimana. Alueeseen kuuluu 41 kuntaa, jotka ovat hyvin eri kokoisia väestöpohjaltaan (alle 1500 - yli 60 000 asukasta). Kunnista osa on suomenkielisiä, osa ruotsinkielisiä ja kaksikielisiä, osassa kuntia asuu paljon monikulttuurisia nuoria. 13–29-vuotiaita nuoria kuntien alueella on noin 91 482.

Nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden aluekoordinoinnin päämääränä on luoda Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan alueelle toimiva nuorten tieto- ja neuvontatyön yhteistyömalli sekä alueellisesti

kattavat sekä laadukkaat tieto-, ohjaus- ja neuvontapalvelut suomen- ja ruotsinkielellä. Alueen kunnista 34:ssä on nuorten tieto- ja neuvontapalvelut.

Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan aluekoordinointi käynnistyi kesäkuun alussa 2013. Varsinaisesti käyntiin päästiin syyskuun alussa 2013. Keskeisinä toimenpiteinä ovat olleet aluekoordinoinnin markkinointi ja verkoston luominen alueella sekä nuorten tieto- ja neuvontatyön auditointi- ja itsearviointimallin työstäminen Mervi Aholan johdolla. Alueen laajuuden vuoksi verkoston luominen on haasteellista ja työ jatkuu edelleen.

Joulukuussa järjestettiin kaksi koulutusta: Seksuaalikasvatus nuorisotyössä sekä alueen pyynnöstä Koordinaatti järjesti Nutitilastot.fi-tilastointiohjelman verkkokoulutuksen. Yhteistyöneuvotteluja sekä keskusteluja nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden järjestämisestä käytiin viiden kunnan kanssa. Yhteistyö Koordinaatin kanssa on ollut aktiivista.

Yhteystiedot:

aluekoordinaattori Mervi Ahola
Vaasan kaupungin nuorisosoasto
p. 040 724 5651
mervi.ahola(at)vaasa.fi

Aluekoordinaattorit vasemmalta oikealle: Pirjo Kovalainen, Heta Malinen ja Mervi Ahola.

Ammatillinen täydennyskoulutus

Budjetillisesti pieni, mutta yksi tulevaisuuden kannalta merkityksellisin hanke on ollut Suomen ja Viron yhteistyönä toteutettu ammatillisen täydennyskoulutuksen suunnitteluhanke.

Hankkeen vetovastuussa on Koordinaatti. Kumppaneina mukana olivat Suomesta Humanistinen ammattikorkeakoulu HUMAK sekä Virosta Eesti Noorsootöö

Keskus ENTK ja Tallinnan yliopiston pedagoginen laitos. Näiden kumppaneiden toimesta työstettiin suomalaisille ja virolaisille nuorten tieto- ja neuvontatyöntekijöille ammatillista täydennyskoulutusohjelmaa. Suunnitteluun osallistui myös paikallisia nuorten tieto- ja neuvontatyöntekijöitä Virosta. Koulutussuunnittelua on rahoittanut Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö maiden välisen yhteistyösopimuksen kautta.

Mielenkiintoisen hankkeesta teki kahden maan nuorten tieto- ja neuvontatyöntekijöiden tarpeiden yhdistäminen koulutusohjelmaksi. Tarpeet koulutuksen sisällöille olivat yllättävän yhteneväisiä molemmissa maissa. **Tarpeissa nousivat esille verkostoitumisen ja moniammatillisuuden haasteet, ohjaamisen ja neuvonnan taidot eri toimintaympäristöissä, strateginen johtaminen, nuorten osallisuus sekä työmuodon kasvatukselliset tavoitteet.** Suunnittelutyössä kohdattiin myös haasteita. Esimerkiksi kahden maan koulutusrakenteiden huomioiminen yhteistä koulutusta suunniteltaessa ei ole yksinkertaista.

Suunnittelutapaamiset olivat intensiivisiä. Täydennyskoulutuksen alustava koulutussisältö saatiin koottua suomalaisille ja virolaisille työmuodon työntekijöille tehdyn kyselyn vastauksiin perehtymisen jälkeen. Koulutuskokonaisuuden kehittäminen jatkuu vuoden 2014 keväällä. Opetussuunnitelmaesitys saadaan valmiiksi toukokuussa 2014. Pilottikoulutus on tarkoitus käynnistää vuoden 2014 lopussa. Rahoitus koulutuksen toteutukselle on vielä auki.

Resurssit

Verkoston toimijoiden ja hankkeiden suuri määrä sekä työn vaatima matkustaminen, kehittämishankkeet ja sidosryhmäyhteistyö veivät paljon aikaa ja vaativat työn hyvää hallintaa Koordinaatin työntekijöiltä. Työn vaatimalle suunnittelulle ja sisällöntuotannolle ei jää nykyisessä tilanteessa riittävästi aikaa.

Koordinaatin työkenttä, palveluiden ja nuorten tieto- ja neuvontatyön hankkeiden määrällinen kasvu sekä kuntaliitosten aiheuttamat muutokset nuorten tieto- ja neuvontatyötä tekevien toimintaympäristössä toivat paineita sekä aikataulullisia haasteita Koordinaatin toimintaan. Nuortelämä.fi-hankkeen jatkuminen ja verkkopalvelun markkinointi, verkkodemokratia-hanke sekä ohjausalaan liittyvä uudenlainen sidosryhmä- ja asiantuntijatyöskentely vaativat kohdentamaan asiantuntijaresursseja erityisesti näihin toimenpiteisiin. Lisäksi palveluiden laatuun liittyvä kehittämistyö sitoi henkilöstöresursseja.

Lisääntyneet talous- ja henkilöstöhallintoon liittyvät tehtävät veivät arvioitua enemmän aikaa. Nykyiset henkilöstöresurssit eivät pysty enää kattamaan kaikkia tuen ja kehittämisen tarpeita. Lisäksi tarvittava ammatillisen tiedon tuottaminen sekä julkaisu toiminta kärsivät ajanpuutteen vuoksi.

Koordinaatissa työskenteli kokopäiväisesti neljä henkilöä: koordinaattori, kaksi suunnittelijaa ja palveluassistentti. Toista suunnittelijaa sijaisti puolen vuoden työloman ajan Sanni Saglamer.

Koordinaatti tarjoaa harjoittelupaikkoja ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen opiskelijoille. Vuoden 2013 aikana Koordinaatissa työskenteli korkeakouluharjoittelija Niina Orava Oulun yliopistosta kolmen kuukauden ajan.

Talous vuonna 2013

Koordinaatin toimintamenot katetaan opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksella. Toimintamenoista henkilöstökuluihin käytettiin hieman yli 50 %. Henkilöstökulujen lisäksi toimintamenot muodostuivat palvelujen ostoista, aineista ja tarvikkeista sekä muista kuluista.

Henkilöstökuluihin lasketaan vakituisten ja määräaikaisten tehtävien palkat, lomarahat sekä lakisääteiset kulut.

Palveluiden ostot sisältävät Koordinaatin IT-palvelut (verkkopalveluiden ylläpito- ja palvelinmaksut), painatuskulut, postipalvelut, siivouspalvelut, matkustus-, kuljetus-, majoitus- ja ravitsemispalvelut, päivärahat, työterveyshuollon, koulutuspalvelut, toimisto- ja pankkipalvelut, asiantuntijapalvelut, puhelin- ja telepalvelut sekä muiden palveluiden ostot. Asiantuntijapalvelut sisältävät muun muassa verkkopalveluiden käyttöliittymäsuunnitteluun, kehittämiseen ja tekniseen toteutukseen sekä mainostoimistojen ostettuihin suunnittelutoihin liittyvät ostopalvelut.

Koordinaatin hallinnolliset tukipalvelut hankitaan Oulun kaupungin nuorisopalveluilta sekä Oulun Konttorilta. Koordinaatilla on käytettävissään Oulun kaupungin tietohallinto- ja lakimiespalvelut tarvittaessa ilman erillistä korvausta. Toimistopalveluista maksetaan tehtyjen työtuntien mukaan ja taloushallintopalveluista suoritusperusteisesti.

Aineisiin ja tarvikkeisiin sisältyvät toimistotarvikkeet, kirjallisuus, IT-tarvikkeet, siivoustarvikkeet ja elintarvikkeet. Muihin kuluihin kirjataan toimistotilan vuokrakulut, vuokrakulut IT-laitteista, ohjelmistoista ja sovelluksista, kokous- ja neuvottelukulut sekä jäsenmaksut.

Toimintatulot muodostuivat vuoden 2013 avustuksesta sekä vuodelta 2012 siirretystä määrärahasta. Toimintamenot syntyivät pääasiassa vuoden 2013 aikana.

Koordinaatti toteutti erillisellä rahoituksella vuoden 2013 aikana kolme projektia. Kansainvälisen kouluttajaseminaarin järjestämiseen Oulussa tammikuussa saatiin Youth in Action -nuorisotoimintaohjelman tukea. Kansainvälisen opintovierailun järjestämiseen Oulussa helmikuussa saatiin myös tukea nuorisotoimintaohjelmasta. Suomen ja Viron kahdenväliseen ammatillisen täydennyskoulutuksen suunnitteluprojektiin saatiin tukea maiden välisen yhteistyön avustusrahoituksesta. Kaikkien projektien talousseuranta on tapahtunut erillisten projektinumeroiden avulla.

Taloushallinnon Koordinaatin osalta hoitivat Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden taloussihtööri sekä Monetra Oy. Koordinaatin laskujen tarkistus ja hyväksyntä tapahtuivat koordinaattorin sekä perusopetus- ja nuorisajohtajan toimesta. Taloushallinnossa noudatetaan Oulun kaupungin taloushallinnon tilikarttaa, ohjeita ja määräyksiä. Talouden seuranta Koordinaatissa tapahtuu taloushallinnolta saatavien raporttien pohjalta säännöllisin väliajoin.

Koordinaatin henkilöstö

koordinaattori Jaana Fedotoff
jaana.fedotoff@ouka.fi, p. 044 703 8215

suunnittelija Mika Pietilä
mika.pietila@ouka.fi, p. 044 703 8216

suunnittelija Merja-Maaria Oinas
merja-maaria.oinas@ouka.fi, p. 044 703 8303

palveluassistentti Heidi Leppäkari
heidi.leppakari@ouka.fi, p. 044 703 8324

Toimintakalenteri

Tammikuu

- 3.–7.1.** Seminar on Youth Information Training, Oulu: Mika Pietilä - osallistuja, Koordinaatti järjestäjätaho
- 8.1.** Yhteistyötapaaminen lapsiasiavaltuutetun toimistolla, Jyväskylä: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä
- 9.1.** Me tehdään mediaa -oppaan suunnittelukokous, Jyväskylä
- 8.–10.1.** Palveluesittely NUORI2013-messuosastolla, Jyväskylä
- 14.1.** Nuorten tieto- ja neuvontatyön koulutus Byströmin nuorten palveluiden työntekijöille, Oulu: Jaana Fedotoff - kouluttaja, 5 osallistujaa
- 15.1.** Nutitilastot.fi-suunnittelukokous palvelun teknisestä kehityksestä vastaavan tahon kanssa, Oulu
- 16.1.** Nuorten tieto- ja neuvontatyön koulutus Byströmin nuorten palveluiden työntekijöille, Oulu: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä - kouluttajat, 5 osallistujaa
- 21.1.** Nuorteneämä.fi-suunnittelukokous mainostoimiston kanssa, Oulu
- 22.1.** Oulun seudun ja Oulunkaaren aluekoordinoinnin suunnittelu- ja arviointitapaaminen, Oulu: Jaana Fedotoff
- 22.1.** Yhteistyötapaaminen, Oulun kaupungin yhteisötoiminta, Oulu
- 24.1.** Nuorteneämä.fi-suunnittelukokous teknisen toteuttajan kanssa, Helsinki: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä
- 24.1.** Koulutusyhteistyöpalaveri Preventiimin kanssa, Helsinki: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä
- 25.–26.1.** Educa-messut, Helsinki: Jaana Fedotoff - osallistuja
- 28.1.** Helsingin nuorisoasiainkeskuksen vierailu Koordinaatissa, Oulu
- 31.1.** Aluekoordinoinnin kehittämispäivä, Oulu: Sanni Saglamer, Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä - kouluttajat
- 31.1.** HUMAK-verkkoluento "Nuorten kohtaaminen verkossa": Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä - kouluttajat

Helmikuu

- 7.2.** Me tehdään mediaa -oppaan suunnittelukokous Mediakasvatusseurassa, Helsinki: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä
- 7.2.** SanomaGames-tapaaminen, Helsinki: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä
- 8.2.** Aluekoordinointipalaveri, Oulu: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä

- 12.2.** Nuorteneämä.fi-suunnittelukokous mainostoimiston kanssa, Oulu
- 14.–15.2.** My media Playground -seminaari, Tampere: Jaana Fedotoff - osallistuja
- 19.2.** Lapsiasiavaltuutetun viestintä - yhteistyöpalaveri, Oulu: Jaana Fedotoff, Heidi Leppäkari ja Mika Pietilä
- 19.–23.2.** Kansainvälinen opintovierailu "Youth Information and Counselling, Youth Policy and Social Inclusion", Oulu: Koordinaatti järjestäjätaho, 20 osallistujaa
- 25.2.** Jimmy-koulutus, Rauma: Mika Pietilä - kouluttaja
- 26.2.** Aloitekanava-moderaattorikoulutus, Eurajoki: Sanni Saglamer ja Mika Pietilä - kouluttajat, Koordinaatti järjestäjätaho, 10 osallistujaa
- 28.2.** Palvelututustumisen ja kehittämispäivien suunnittelu, Seinäjoki: Heidi Leppäkari ja Jaana Fedotoff
- 28.2.–3.3.** ERYICAn hallituksen kokous, Rotterdam / Alankomaat: Mika Pietilä

Maaliskuu

- 1.3.** Aluekoordinointipalaveri, Oulu: Jaana Fedotoff
- 8.3.** Preventiimin tulevaisuustyöryhmän kokous, Helsinki: Jaana Fedotoff
- 8.–10.3.** ERYICA Training Task Force, Tallinna / Viro: Mika Pietilä
- 13.3.** Koordinaatti.fi-verkkopalvelun esittely, Oulu: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä
- 14.3.** Mediakasvatusseuran hallituksen kokous, Helsinki: Jaana Fedotoff
- 15.3.** Aluekoordinointipalaveri, Oulu: Jaana Fedotoff
- 18.3.** NuortenTurku-konsultointipäivä, Turku: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä
- 19.3.** Vertaistiedottaja-koulutus nuorille, Turku: Sanni Saglamer - kouluttaja, Koordinaatti järjestäjätaho, 36 osallistujaa
- 19.3.** Jimmy-koulutus, Turku: Mika Pietilä - kouluttaja
- 19.3.** Yhteistyötapaaminen Euroguidance, Eurodesk, tietopalvelut / CIMO: Helsinki, Jaana Fedotoff
- 19.3.** Youth in Action -ohjausryhmä / CIMO, Helsinki: Jaana Fedotoff
- 20.3.** Mediakasvatusseuran vuosikokousvalmistelutapaaminen: Jaana Fedotoff - hallituksen jäsen
- 22.3.** Aluekoordinointikoulutuksen suunnittelutapaaminen, Oulu: Jaana Fedotoff

-
- 26.3.** Aloitekanava.fi:n ja Kunta kysyy -osion infotilaisuus, Pudasjärvi: Sanni Saglamer - kouluttaja, Koordinaatti järjestäjätaho, 16 osallistujaa
- 26.–27.3.** Youth in Action -asiantuntijakoulutus, Helsinki: Jaana Fedotoff - osallistuja
- 27.3.** Mediakasvatusseuran vuosikokous, Helsinki: Jaana Fedotoff - puheenjohtaja

Huhtikuu

- 5.4.** Mediaohjaajien koulutuksen suunnittelu / yhteistyötapaaminen Haapaveden opiston kanssa, Haapavesi: Jaana Fedotoff
- 8.4.** Jimmy-koulutus, Rauma: Mika Pietilä - kouluttaja
- 9.4.** Verkkovastaajien opas -työryhmän verkkokokous: Sanni Saglamer ja Mika Pietilä
- 15.4.** Nuorisotalkoot!-seminaari / Nuora ja NUVA, Oulu: Jaana Fedotoff - puhuja
- 16.4.** Jimmy-koulutus, Vantaa: Mika Pietilä - kouluttaja
- 17.–22.4.** ERYICAn yleiskokous ja hallituksen kokous, Turkki: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä
- 22.4.** Sosiaalisen median tehopäivä, Oulu: Heidi Leppäkari ja Sanni Saglamer - osallistujat
- 24.–25.4.** eParticipation-hanketapaaminen, Lontoo: Jaana Fedotoff
- 25.4.** Verkkovastaajien opas -työryhmän verkkokokous: Heidi Leppäkari ja Mika Pietilä

Toukokuu

- 3.5.** Verkkokirjoittamisen koulutus, Oulu: Heidi Leppäkari - osallistuja
- 6.5.** Verkkovastaajien opas -työryhmän verkkokokous: Sanni Saglamer ja Mika Pietilä
- 7.5.** Jimmy-koulutus, Vantaa: Mika Pietilä - kouluttaja
- 8.5.** Palaveri mainostoimiston kanssa, Oulu: Mika Pietilä
- 13.5.** Nuorisotutkija Petri Cederlöf / HUMAK / yhteistyötapaaminen, Oulu
- 15.5.** Otakantaa.fi-koulutus, Oulu: Jaana Fedotoff - osallistuja
- 15.–17.5.** Ammatillisen täydennyskoulutushankkeen suunnittelutapaaminen / Suomi-Viro -yhteistyö, Tallinna / Viro: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä
- 20.5.** Kansalaisneuvonta.fi-palvelun yhteistyötilaisuus, Helsinki: Jaana Fedotoff
- 21.5.** Jimmy-koulutus, Turku: Mika Pietilä - kouluttaja
- 22.5.** Koordinaatin asiantuntijaryhmän työskentelypäivä, Helsinki
- 23.5.** Hankekoulutuspäivä yhteistyössä OKM:n ja Verken kanssa, Helsinki, Koordinaatti järjestäjätaho, 38 osallistujaa
- 24.5.** Yhteistyötapaaminen / mediakasvatus, Helsinki

- 24.5.** CIMOn Aktiivisen kansalaisen aamupala, Helsinki: Jaana Fedotoff, Heidi Leppäkari ja Mika Pietilä - osallistujina
- 28.5.** CIMOn asiantuntijaryhmien yhteisseminaari, Helsinki: Jaana Fedotoff - jäsen
- 28.5.** Euroguidance-asiantuntijaryhmän kokous, Helsinki: Jaana Fedotoff - jäsen
- 29.5.** Verkkovastaajien opas -työryhmän verkkokokous: Sanni Saglamer ja Mika Pietilä
- 30.5.** Oulun eteläisen alueen nuorisotiedotuksen suunnittelu- ja ideointipäivä, Haapavesi: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä - asiantuntijoina

Kesäkuu

- 3.–7.6.** ERYICA Training Task Force, Tallinna / Viro: Mika Pietilä
- 7.6.** Nuorten tieto- ja neuvontakeskus Napin 20-vuotisjuhlan suunnittelukokous, Oulu: Jaana Fedotoff
- 11.6.** Nutitilastot.fi-suunnittelupalaveri teknisen toteuttajan kanssa, Oulu: Heidi Leppäkari ja Mika Pietilä
- 13.6.** Nuortenelämä.fi-palvelun testauspäivä
- 13.6.** Suunta-palvelun yhteistyötapaaminen / Pelastakaa lapset ry, Oulu, Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä
- 14.6.** Verkkodemokratiahankkeen suunnittelu-tapaaminen, Helsinki: Merja-Maaria Oinas ja Jaana Fedotoff
- 18.–21.6.** Euroopan neuvoston ja ERYICAn seminaari "Social inclusion & Youth Information", Kroatia: Mika Pietilä
- 25.6.** Verkkodemokratiahanke, 1. työpaja, Helsinki: Merja-Maaria Oinas
- 28.6.–2.7.** YoMiM-hankkeen EURYICA-hanke-työryhmän tapaaminen, Slovenia: Jaana Fedotoff

Elokuu

- 9.8.** Espoon kirjastopalveluiden työntekijän vierailu Koordinaatissa
- 14.8.** Suunnittelupäivä opetus- ja kulttuuriministeriössä, Helsinki: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä
- 19.8.** Youthpart, local e-participation -hankkeen kokous, Helsinki
- 19.–20.8.** Peer-Learning Seminar "e-Participation & youth", Helsinki: Koordinaatti hankekumppani ja järjestäjätaho, osallistujamäärä 27
- 20.8.** Etelä-Savon elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmän kokoontuminen, Mikkeli: aluekoordinaattori Pirjo Kovalainen - alustaja ja Koordinaatin edustaja

-
- 21.8.** Verkkodemokratiahanke, 2. työpaja, Helsinki:
Merja-Maaria Oinas
- 23.8.** Kunta10-koulutus, Oulu: Jaana Fedotoff
- 26.–27.8.** Aluekoordinaattoreiden koulutus, Oulu
- 28.8.** Verken Nuoret, netti ja nuorisotyö -koulutus
Oulu: Jaana Fedotoff, Heidi Leppäkari ja Merja-Maaria
Oinas - osallistujat

Syyskuu

- 2.9.** Academia-opintovierailun suunnittelutapaaminen
/ CIMO / yhteistyökumppanuus, Oulu
- 3.9.** Virtaa ja voimaa kansainvälisyydestä -koulutus /
CIMO / yhteistyökumppanuus, Oulu: Jaana Fedotoff -
osallistuja
- 4.9.** Aluekoordinoinnin suunnittelupalaveri, Oulu:
Jaana Fedotoff
- 5.9.** Mediakasvatusseuran hallitus, Helsinki: Jaana
Fedotoff - hallituksen jäsen
- 7.–9.9.** ERYICA Training Task Force, Wien / Itävalta:
Mika Pietilä
- 9.9.** Salmian ELO-asiantuntijaryhmän verkkokokous:
Jaana Fedotoff - jäsen
- 10.9.** Nuorisotyön tunnusluvut -tapaaminen / Anu
Gretschel, Oulu
- 13.9.** Aluekoordinointikatsaus / Oulun seutu ja
Oulunkaari, Oulu: Jaana Fedotoff
- 16.–18.9.** Ammatillisen täydennyskoulutushankkeen
suunnittelutapaaminen / Suomi-Viro -yhteistyö,
Helsinki: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä
- 19.9.** Studia Generalia -luento Haapavesi: Jaana
Fedotoff - luennoitsija
- 19.–20.9.** Hyvinvointifoorumi ja Verkostotapaaminen,
Avoin ja mukaan ottava yhteisöllisyys, Helsinki: Merja-
Maaria Oinas - osallistuja
- 20.9.** Nuorten tieto- ja neuvontakeskus Napin
20-vuotisjuhla, Oulu: Jaana Fedotoff - puheenvuoro
- 23.9.** Kansalaisneuvonta.fi-palvelun työntekijöiden
verkkokoulutus: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä -
kouluttajat
- 25.9.** Työn ilo -seminaari, Oulu: Jaana Fedotoff -
osallistuja
- 26.9.** Verkkodemokratiahankkeen laajempi
sidosryhmätyöpaja, Helsinki: Koordinaatti yksi
järjestäjätaho, osallistujamäärä 44
- 27.9.** Koordinaatin asiantuntijaryhmän
työskentelypäivä, Helsinki
- 30.9.** Aluekoordinointikatsaus, Oulu: Jaana Fedotoff

Lokakuu

- 1.10.** Ei vihapuheelle - kansallinen
kampanjatoimikunta, Helsinki: Mika Pietilä
- 3.–4.10.** Nuorten tieto- ja neuvontatyön
kehittämispäivät, Seinäjoki: järjestäjätaho, 103
osallistujaa
- 7.–8.10.** Elinikäinen ohjaus 2013 -seminaari, Tampere:
Jaana Fedotoff - osallistuja
- 9.10.** Mediakasvatusfoorumi 2013, Helsinki: Heidi
Leppäkari - osallistuja
- 9.10.** Aluekoordinointikatsaus, Oulu: Jaana Fedotoff
- 8.–13.10.** Digital YIntro -kouluttajakoulutus, Skopje /
Makedonia: Merja-Maaria Oinas - osallistuja
- 11.10.** Palvelu- ja kehittämiskeskusten
tunnuslukutapaaminen, Helsinki: Jaana Fedotoff
- 17.–18.10.** Salmian Nuorisotakuu-koulutuskiertue,
Oulu: Jaana Fedotoff - luennoitsija
- 17.–18.10.** Youthpart-hankekumppanien tapaaminen,
Wien / Itävalta: Koordinaatti hankekumppani, Merja-
Maaria Oinas - osallistuja
- 17.–20.10.** Youth BarCamp -tilaisuus, Wien / Itävalta:
Koordinaatti hankekumppani, Merja-Maaria Oinas -
osallistuja
- 20.–23.10.** YoMiM-hankkeen EURYICA-työryhmän
tapaaminen, Liettua: Jaana Fedotoff
- 22.10.** Verkkodemokratiahanke, hankekumppanien
tapaaminen, Helsinki: Merja-Maaria Oinas
- 22.10.** Salmian nuorisotakuu-koulutuskiertue,
Jyväskylä: Mika Pietilä - kouluttaja
- 23.10.** Aloitekanava.fi-verkkokoulutus: Merja-Maaria
Oinas - kouluttaja, osallistujamäärä 7
- 23.10.** ERYICA Training Task Forcen verkkokokous:
Mika Pietilä
- 25.10.** Laajentuneen Oulun nuorten tieto- ja
neuvontatyön suunnittelutapaaminen, Oulu: Jaana
Fedotoff
- 28.10.** Euroguidance-asiantuntijaryhmän kokous,
Helsinki: Jaana Fedotoff
- 28.10.** Palvelu- ja kehittämiskeskusten
tunnuslukutapaaminen, Helsinki: Jaana Fedotoff
- 28.10.** ERYICA Training Task Forcen verkkokokous:
Mika Pietilä
- 30.10.** Laajentuneen Oulun nuorten tieto- ja
neuvontatyön suunnittelutapaaminen, Oulu: Jaana
Fedotoff
- 31.10.–1.11.** Ammatillisen täydennyskoulutushankkeen
suunnittelutapaaminen / Suomi-Viro -yhteistyö, Viro:
Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä

Marraskuu

- 1.11.** Salmian nuorisotakuu-koulutuskiertue, Hämeenlinna: Merja-Maaria Oinas - luennoitsija
- 6.11.** Nuorisotutkimuspäivät, Helsinki: Mika Pietilä
- 7.11.** Salmian nuorisotakuu-koulutuskiertue, Pori: Merja-Maaria Oinas - luennoitsija
- 8.-10.11.** ERYICA Training Task Force, Rotterdam / Alankomaat: Mika Pietilä
- 11.11.** Salmian ELO-asiantuntijaryhmän verkkokokous: Jaana Fedotoff - jäsen
- 19.11.** Aluekoordinoinnin kehittämispäivä, Oulu: Jaana Fedotoff, Mika Pietilä ja Merja-Maaria Oinas - kouluttajat
- 20.11.** Jäsennellyn vuoropuhelun asiantuntijaryhmän kokous, Helsinki: Jaana Fedotoff - jäsen
- 20.11.** Youth in Action -ohjausryhmän kokous, Helsinki: Jaana Fedotoff - jäsen
- 21.–22.11.** Tiimi- ja palvelututustumismatka Tampere
- 25.11.** Tulokeskustelu / OKM, Helsinki: Jaana Fedotoff, Mika Pietilä ja Merja-Maaria Oinas
- 25.11.** Tapaaminen Verken kanssa, Helsinki
- 26.11.** Monialaisen yhteistyön foorumi, Helsinki: Merja-Maaria Oinas - osallistuja
- 26.11.** Verkkokoulutus nuorten tieto- ja neuvontatyön avustuksista: Jaana Fedotoff ja Mika Pietilä
- 26.11.** Monialaisen yhteistyön foorumi, Helsinki: Merja-Maaria Oinas - osallistuja
- 27.11.** Mediakasvatusseuran sysseminaari, Helsinki: Jaana Fedotoff - osallistuja
- 28.11.** Aluekoordinointikatsaus, Oulu: Jaana Fedotoff
- 28.–29.11.** Osallisuus nyt ja vuonna 2015 -koulutusristeily, Helsinki: Merja-Maaria Oinas - osallistuja ja kouluttaja
- 28.–30.11.** Summer University -valmistelutapaaminen, Lissabon / Portugali: Mika Pietilä

Joulukuu

- 3.12.** Salmian nuorisotakuu-koulutuskiertue, Rovaniemi: Jaana Fedotoff - luennoitsija
- 4.12.** Oulun kaupungin esimiestilaisuus, Oulu: Jaana Fedotoff - osallistuja
- 5.12.** Nuortenelämä.fi:n markkinointisuunnittelu-tapaaminen, Oulu
- 9.12.** Aloitekanava.fi-verkkokoulutus: Merja-Maaria Oinas - kouluttaja, osallistujamäärä 4
- 10.12.** Nuortenelämä.fi-ylläpitokoulutus, Oulu
- 10.12.** ERYICA Training Task Forcen verkkokokous: Mika Pietilä
- 11.–13.12.** Youthpart-hankekumppanien tapaaminen, Madrid / Espanja: Koordinaatti hankekumppani, Merja-Maaria Oinas - osallistuja

Internetin hyödyntäminen kunnallisessa nuorten tieto- ja neuvontatyössä

Verke eli Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus toteutti keväällä 2013 kyselyn liittyen kunnissa työskentelevien nuorisotyöntekijöiden internetin käyttöön osana työtään. Kyselyn avulla pyrittiin selvittämään nuorisotyöntekijöiden internetin käyttöä, osaamista ja kehittämistarpeita.

Kysely lähetettiin nuorisotyöntekijöille kaikkiin Suomen 320 kuntaan. Vastauksia saatiin yhteensä 888 kappaletta 249:sta eri kunnasta.

Internetin käyttö nuorisotyössä – erottuvatko tieto- ja neuvontatyötä tekevät joukosta?

Suurin osa kyselyyn vastanneista nuorisotyöntekijöistä ilmoitti käyttävänsä internetiä nuorisotyössä (92 %). Internetin käyttö on siis nuorisotyössä hyvin yleistä. Mutta mihin internetiä oikein käytetään?

Vastausten perusteella Facebook osoittautui merkittävimmäksi internetissä tehtävän nuorisotyön välineeksi, sillä lähes kaikki internetiä työssään käyttävät nuorisotyöntekijät ilmoittivat hyödyntävänsä työssään Facebookia (93%). Sosiaaliseen mediaan liittyvä tietotaito ja osaaminen koetaankin vastausten perusteella yleisesti ottaen varsin hyväksi. Vastausten perusteella internetiä käytetään eniten tiedottamiseen ja markkinointiin sekä pidettäessä yhteyttä nuoriin. Internetiä käytetään paljon myös nuorten kohtaamiseen ja neuvontaan eli esimerkiksi reaaliaikaiseen keskusteluun nuorten kanssa.

Kyselyn vastaajista joka kolmas ilmoitti käyttävänsä nuorisotyön työmuotona tieto- ja neuvontatyötä. Moniin muihin nuorisotyön työmuotoihin verrattuna tieto- ja neuvontatyö on vahvasti kytköksissä internetiin. Mutta erottuuko tieto- ja neuvontatyötä tekevien nuorisotyöntekijöiden internetin käyttö muiden nuorisotyöntekijöiden internetin käytöstä?

Tieto- ja neuvontatyötä tekevät nuorisotyöntekijät käyttävät kyselyn vastausten perusteella internetiä enemmän kuin nuorisotyöntekijät keskimäärin. Heistä

lähes kaikki ilmoittivat hyödyntävänsä työssään internetiä (97 %). Palveluja käytetään nuorten tieto- ja neuvontatyössä keskimääräistä useammin ja monipuolisemmin. Internetissä tehtävään työhön käytetään viikoittain myös keskimääräistä enemmän aikaa, mutta toisaalta nuorten tieto- ja neuvontatyötä tekeville on enemmän internetin käyttöön resursoitua työaikaa kuin kyselyyn vastanneilla keskimäärin. Vastausten perusteella tieto- ja neuvontatyötä tekevät kokevat internetin käyttöön liittyvän osaamisensa keskimääräistä paremmaksi.

Kyselyn tulosten hyödyntäminen kunnallisen nuorisotyön kehittämisessä

Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa nuorisotyöntekijöiden internetin käyttöä ja selvittää nuorisotyöntekijöiden internetin käyttöön liittyviä kehittämistarpeita. Kyselystä saatiin tärkeää tietoa internetissä tehtävän nuorisotyön nykytilanteesta. Nuorten tieto- ja neuvontatyötä tekevien vastauksista nousi selvästi kolme tekijää, joiden koetaan vaikeuttavan internetissä työskentelyä: välineistön, työajan sekä osaamisen riittämättömyys. Nuorten tieto- ja neuvontatyötä tekevät haluaisivat kehittää osaamistaan erityisesti sosiaalisen median työkalujen hyödyntämisessä, mediasisältöjen tuottamisessa, mediakasvatuksessa sekä teknisen osaamisen osalta. Kyselyn vastauksista saatujen tietojen pohjalta kuntien onkin tulevaisuudessa mahdollista kehittää verkkonuorisotyötä asioissa, joissa on erityisesti ilmennyt kehittämistarpeita.

korkeakouluharjoittelija Sylvia Hyry

Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus
Raportti kyselystä osoitteessa www.verke.org -> Materiaalit -> Verkkonuorisotyö

Nuorten sosiaalisen vahvistamisen kehittämistä

Työn ja koulutuksen ulkopuolella on noin 40 000 nuorta, joilla on pelkkä perusopetuspohja. Näistä nuorista noin 15 000 on työnhakijoina, loput 25 000 nuorta eivät ole edes työ- ja elinkeinopalvelujen piirissä. Huolestuttavaa on myös, että erityisesti mielenterveysongelmat vievät nuoria työvoiman ulkopuolelle: Suomessa jää viisi nuorta joka päivä työkyvyttömyyseläkkeelle mielenterveysongelmien vuoksi. Nuorten sosiaalisen vahvistamisen palveluille on siis tarvetta.

Sosiaalisen vahvistamisen käsitettä on ryhdytty käyttämään syrjäytymisen ehkäisyn käsitteen tilalla erityisesti uudistetun nuorisolain (2006) myötä. Sen ei katsota olevan syrjäytymisen ehkäisyn käsitteen tapaan leimaava vaan korostavan sitä, että kaikki tarvitsevat sosiaalista vahvistamista – toiset enemmän, toiset vähemmän. Kyse on prosessista, jossa parannetaan asteittain nuorten elämäntilannetta ja -hallintaa. Sosiaalisen vahvistamisen nähdään olevan kokonaisvaltaista ja moniammatillista elämänhallinnan, hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemista, jonka tarkoituksena on yhteisölliseen toimintaan kiinnittäminen ja aktiiviseksi kansalaiseksi tukeminen.

Sosiaalisen vahvistamisen käsite on tällä hetkellä tunnettu lähinnä nuorisotoimialalla. Sosiaalinen vahvistaminen on kuitenkin olennaista erityisesti niiden nuorten osalta, joilla on haasteita elämänhallinnassaan. Nuori voi löytää paikkansa koulutus- ja työmarkkinoilta vain, jos arjen perusasiat ovat kunnossa. Sosiaalisen vahvistamisen palveluissa nuorilla on mahdollisuus selvittää elämäntilannettaan, hakea kestäviä ratkaisuja itselle merkityksellisiin asioihin ja rakentaa tarvittavia jatkopolkuja.

Sosiaalisen vahvistamisen palveluiden vaikuttavuutta on nykyisellään kuitenkin hankala todentaa. Haasteellista on osoittaa ne tulokset, joita ei voida ilmaista välittöminä jatko-ohjautumisina ja -sijoittumisina. Keskeinen ongelma on myös, että nuorten on vaikea kiinnittyä heille suunnattuihin palveluihin, sillä ne eivät vastaa nuorten moninaisiin tarpeisiin. Palvelujärjestelmä on liian sektoroitunut ja pirstaleinen, eikä tarjoa riittävän kokonaisvaltaista tukea.

Sosiaalisen vahvistamisen kehittämistoiminta (2012–2014)

Sosiaalisen vahvistamisen kehittämistoiminnan tarkoituksena on OKM:n rahoittaman sosiaalisen vahvistamisen palvelukokonaisuuden – työpajatoiminnan, etsivän nuorisotyön ja Nuotta-valmennuksen – kokonaiskehittäminen. Kyseiset palvelut jakavat samaa kohderyhmää, sisältävät monia yhteisiä tavoitteita ja muodostavat konkreettisia palveluketjuja.

Sosiaalisen vahvistamisen kehittämistoiminnalla on kolme keskeistä tavoitetta: sosiaalisen vahvistamisen määrittely, palveluiden laadullisen vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen sekä palveluihin liittyvien yhteistyökäytäntöjen sujuvoittaminen. Määrittelytyössä analysoidaan sosiaaliseen vahvistamiseen liittyvää yhteiskunnallista keskustelua, määritellään sosiaalisen vahvistamisen käsitettä ja sen lähikäsitteitä sekä asemoidaan sosiaalisen vahvistamisen palveluita palvelujärjestelmässä.

Vaikuttavuuteen liittyvässä kehittämistyössä rakennetaan arviointimittarit, joilla voidaan saada esille esimerkiksi nuoren arjenhallinnan kohentumiseen ja voimaantumiseen liittyvää myönteistä kehitystä. Arvioinnissa keskeisenä ovat nuorten omat kokemukset. Huomiota kiinnitetään myös toiminnan dokumentoinnin ja tiedontuotannon kehittämiseen. Yhteistyökäytäntöihin liittyvässä työssä kerätään kokemuksia palveluketjujen toimivuuteen liittyvistä haasteista ja hyvistä käytännöistä sekä nostetaan esille havaittuja palvelupuutteita.

Alustavia tuloksia palveluketjujen kehittämisestä

Sosiaalisen vahvistamisen kehittämistoiminnassa kentän ammattilaisilta kerätyn aineiston perusteella voidaan todeta, että palvelujärjestelmässä on erityistä puutetta matalan kynnyksen kuntouttavista palveluista. Pulaa on nimenomaisesti nuorille räätälöidyistä

ja tarpeiden mukaan yhdistetyistä mielenterveys- ja päihde- sekä asumispalveluista. Tarvitaan lisää erilaisia toimintakeskustyyppisiä palveluja ja matalimman kynnyksen työpajapalvelua, starttivalmennusta. Sosiaalisen vahvistamisen palveluilta ei tule odottaa nopeita tuloksia, vaan nuoren itsensä etsimiselle ja kasvamiselle on annettava aikaa. Palveluiden on oltava riittävän pitkäkestoisia, jotta ehditään saavuttaa tarvittava luottamus, löytää tarpeisiin vastaava monialainen tuki ja rakentaa nuorelle aidosti kestäviä jatkopolkuja.

Tällä hetkellä näyttää siltä, että työ- ja elinkeinohallinnon uudistus jättää palveluiden ulkopuolelle yhä enemmän nuoria te-toimistoverkon harvenemisen ja sähköisten palveluiden suosimisen vuoksi. Sosiaalisen vahvistamisen kohderyhmän nuoret tarvitsevat helposti saavutettavaa ja henkilökohtaista palvelua – palveluiden tuomista jopa aiempaa lähemmäs. Palvelujärjestelmämme puolestaan tarvitsee kokonaisuudessaan työtettä, jota toteutetaan sosiaalisen vahvistamisen palveluissa: ajan antamista sekä dialogisen ja kohtaan tuen tarjoamista.

Reetta Pietikäinen, kehityspäällikkö

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry

Sosiaalisen vahvistamisen kehittämistoiminta

www.tpy.fi

Ympäristön esteettömyys osaksi kaikkien tasa-arvoista elämää ja osallistumista

Esteettömyys on hyvin laaja käsite. Esteettömyyttä ei ole pelkästään liikkumisen esteettömyys, on hyvä huomioida myös aistivammojen esteettömyys. Esteettömyys ei ole vain tietyn ryhmän etu, esteettömyys kuuluu ja sopii kaikille. Esteettömät ratkaisut helpottavat kaikkien ikäryhmien elämää ja koskaan ei voi tietää millaista liikkumisen tai aistivammojen esteettömyyttä kukin tarvitsee missäkin vaiheessa elämäänsä. Esteettömyys ei ole myöskään sen kalliimpi vaihtoehto, kun se huomioidaan jo rakennus- tai peruskorjausvaiheessa.

”Esteettömyys on tärkeää kaikille kansalaisille, ei vain eri tavoin vammaisille ihmisille. Esteettömyys merkitsee kaikille parempaa laatua, mutta erityisesti vammaisille ihmisille, ikäihmisille, maahanmuuttajille ja esimerkiksi ihmisille, joilla on luki- tai oppimishäiriö, esteettömyys on edellytys yhteiskunnan toimiin osallistumiselle.” (Papunet.net)

Esteettömyys on laaja kokonaisuus, joka tarkoittaa kaikkien kansalaisten sujuvaa osallistumista työntekoon, harrastuksiin, kulttuuriin ja opiskeluun. Esteettömyys merkitsee mm.

- palvelujen saatavuutta
- välineiden käytettävyyttä
- tiedon ymmärrettävyyttä
- mahdollisuutta osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon

Esimerkiksi ympäristö tai yksittäinen rakennus on esteetön silloin, kun se on kaikille käyttäjille toimiva, turvallinen ja miellyttävä, ja kun rakennuksen kaikkiin tiloihin ja kerrostasoihin on helppo päästä. Lisäksi tilat ja niissä olevat toiminnot ovat mahdollisimman helpokäyttöisiä ja loogisia.” (invalidiliitto.fi)

Esteettömyyden puute asettaa vielä nykyäänkin osan meistä eriarvoiseen asemaan. Erityisesti julkisissa tiloissa lainsäädännöllä turvatulla fyysisellä esteettömyydellä tarkoitetaan rakennettua elinympäristöä ja sen esteettömyyttä. Eli että kaikki pääsevät kulkemaan helposti, ilman esteitä: kynnyksiä, rappusia, ja ovet avautuvat sähköisesti. Esimerkiksi portaissa kantami-

nen ei ole kenenkään kannalta turvallinen vaihtoehto ja onhan se myös ihmisarvokysymys. Joku voi kokea sen myös loukkauksena, jos ei pääse itsenäisesti siirtymään paikasta A paikkaan B.

Fyysinen esteettömyys on mahdollista toteuttaa erilaisin luiskin. Jos mahdollista, rappuset tulisi voida kiertää tai tilassa pitäisi olla hissi. Oviaukkojen leveys on hyvä tarkistaa, etenkin remonttinvaiheessa, että tilaan pääsee pyörätuolilla. Fyysisen esteettömyyden toteuttamiseksi ja ratkaisujen löytämiseksi löytyy ohjeita invalidiliiton nettisivuilta tai osoitteesta esteeton.fi.

Esteettömyys verkossa

Aistivammojen esteettömyydessä tulee huomioida esimerkiksi nettisivujen selkeä luettavuus ja värimaailma. Kirjoitetun fontin on oltava sellainen, että se ei ole este lukemiselle. Nettisivuilla viesti olisi hyvä muotoilla mahdollisimman lyhyeksi, ettei tarvitse paljon skrollata tekstiä ylös ja alas. Näkövammaisten lukulaitteet eivät vielä tue kunnolla PDF-tiedostoja, joten niiden käyttöä tulee välttää nettisivuilla. Sivujen on muutenkin hyvä olla selkeät, eikä kuvia tule olla liiaksi, koska suuri määrä kuvia tekee yleensäkin sivuista hitaat ja huonosti aukeavat. Jos tarvitaan opasteita, tulee niiden olla selkeät ääniopasteet. Lisätietoja näkövammaisten esteettömyydestä saa näkövammaisten keskusliiton sivuilta.

”Lukihäiriö, ikänäkö, värisokeus, motoriset häiriöt sekä eriaisteiset näkö- ja kuulovammat vaikuttavat siihen, miten koemme erilaiset verkkopalvelut ja miten pystymme käyttämään niitä. Miten tämä voitaisiin huomioida paremmin palvelujen ja tietokoneohjelmien suunnittelussa? Mitä itse asiassa ”esteettömyys” ja ”käytettävyyys” tarkoittavat.” (yle.fi)

Hyvät kuunteluolosuhteet ovat kommunikoinnin perusedellytys. Hyvässä kuuntelu-ympäristössä kaikki voivat kuulla vaivattomasti, mutta erityisen tärkeitä hyvät kuunteluolosuhteet ovat huonokuuloisille. Huonokuuloisten kohdalla on hyvä muistaa selkeä äänenkäyttö ja opasteiden tulee olla hyvin luettavia kyllttejä. Induktiosilmukka, joka siirtää äänen sähkömagneettisen kentän

välityksellä kuulokojeen vastaanottokelaan, helpottaa kuulemistä. Lisätietoja esteettömästä kuulemisympäristöstä löytyy kuuloliiton sivuilta.

Kun puhutaan esteettömyydestä, on hyvä tarkistaa asia sellaiselta henkilöltä tai taholta, joka osaa kertoa oikean vastauksen, ettei tarvitse arvailla.

Satu Hasanen

Kynnys ry / hallituksen jäsen

p. 0440-336275

Tieto- ja neuvontatyön uusia tuulia Veturitalleilla

Nuorten ja kulttuurin käyttöön tarkoitettu Jyväskylän Veturitalit avattiin lokakuussa 2012 ja alusta asti oli selvää, että talleille perustetaan fyysinen piste nuorten tieto- ja neuvontatyölle. Muoto ja toteutus eivät olleet vielä selvillä, mutta OhjausLaturi-toiminnan käynnistyessä neuvontapistekin saatiin nopeassa aikataulussa laadusta tinkimättä. Suuressa roolissa Jyväskylän kaupungin nuorten tieto- ja neuvontatyössä on myös vertaistiedottaminen, jo 13-vuotiaan Painovirhe-nettilehden johdolla.

OhjausLaturin neuvontapiste

Jyväskylän Veturitalleilla avattiin OhjausLaturin neuvontapiste 21.5.2013. Avajaisissa paikan päällä kävi viitisenkymmentä henkeä. Neuvontapiste on tarkoitettu 13-29-vuotiaille nuorille ja siellä on päivystys tiistaisin klo 14-16. Päivystäjinä toimivat OhjausLaturin koordinaattori sekä etsivän työn ohjaajat. Nuorilla on mahdollisuus saada ohjausta ja neuvontaa opintoihin, asiointiin ja elämänhallintaan liittyvissä asioissa. Lisäksi paikan päälle on tarkoitus syksystä alkaen pyytää myös eri alojen asiantuntijoita pitämään tietoisuuksia.

Neuvontapisteen oppaat, esitteet ja asiakaskone tulostusmahdollisuuksineen ovat asiakkaiden käytössä Veturitallien aukioloaikoina, vaikka päivystäjä ei olisikaan paikalla. OhjausLaturin neuvontapiste on lisäpalvelu, joka perustettiin täydentämään NuortenLaturia, verkossa toimivaa seutukunnallista tieto- ja neuvontapalvelua.

Neuvontapisteen visuaalisesta ilmeestä vastasi nuoris- ja vapaa-ajanohjaajaharjoittelija Reeta Rita, joka suunnitteli ja rakensi neuvontapisteen opintoihin liittyvänä näyttönä. Näytön arvioinnista päätellen työ onnistui erinomaisesti, sillä näytön arvioijat olivat hyvin tyytyväisiä sekä prosessiin että lopputulokseen. Reetan mukaan haastavinta projektissa oli neuvontapisteen olematon budjetti. Lisäksi materiaalin hankkiminen vaati yllättävän paljon aikaa.

Vertaistiedotusta ja mediatoimintaa

Jyväskylässä jo vuodesta 2000 toiminut nuorten ideoma ja toteuttama nettilehti Painovirhe sai Veturitalleista kotipesän toiminnalleen. Kokousten järjestäminen on nyt helpompaa ja rennompaa kuin ennen, ja suurena etuna Painovirheen toimitus voi tavata Veturitalleilla kokousten aikana muita nuorten ryhmiä (kuten nuorisovaltuusto, teatteriharrastusryhmät, bändit) ja näin kalastella haastateltavia ja juttuaiheita. Näin vertaistiedotus toteutuu luontevasti ja edelleen nuorten ehdoilla.

Painovirheen ohella paranivat myös mediatoiminnan mahdollisuudet. Veturitallien studio- ja mediapaikka Kattila sisältää välineet paitsi bändien demojen nauhoittamiseen, myös videokuvaukseen ja -editointiin sekä valokuvaukseen ja kuvien käsittelyyn. Erikoisuutena Kattilassa on Painovirheen toimittajan ehdotuksesta virinnyt hankinta: vihreä kangas eli green screen, jonka avulla tehdään näppäriä erikoistehosteita nuorten omiin elokuviin tai musiikkivideoihin.

Kevään aikana Veturitalleilla toimi Kelaamo-elokuvatyöpaja, jonka idea syntyi kahvipöytäkeskustelussa Kelaamon Saara Konttisen kanssa. Kelaamo-elokuvatyöpaja on Suomessa ensimmäinen laatuaan ja sen ohjaajana toimi niin ikään Painovirheen entinen toimitaja, medianomiopiskelija Pia Kautto. 13-16-vuotiaille suunnatussa elokuvatyöpajassa nuoret tekivät kahden viikon välein lyhytelokuvaa ja valmis tuotos on nähtävillä Kelaamo Edu -sivustolla.

Jyväskylän kaupungin vammaispalvelut kysyivät nuorisopalveluja yhteistyöhön viittomakielisten tiedotteiden kehittämiseen. Viime syksynä alkaneen yhteistyön tuloksena viittomakieliset tiedotteet näyttävät ja kuulostavat kehittämisen myötä lähes Yleisradio-tasoiselta.

Myös viittomakielisten tiedotteiden kehittämisessä ja toteutuksessa ovat Painovirheen nuoret olleet mukana. Tiedotteissa käsitellään tätä nykyä myös nuorten asioita, joten ne ovat mielenkiintoinen lisä Jyväskylän kaupungin tieto- ja neuvontatyöhön.

Kattilan kalustoa ja Painovirheen osaamista ovat hyödyntäneet myös muut tallien käyttäjät aina nuorisovaltuustosta Taideraide Siperian teatteriproduktioihin. Työn alla ovat Aloitekanavassa alkunsa saaneen Jyväskylän rock-kuoro RockAllin ensimmäisestä vuodesta kertova Painovirheen nuorten toteuttama dokumenttielokuva sekä kansainvälisestä Flow4YU-hankkeesta (Kansalaisten Eurooppa) tehtävä videokooste.

Katja Aappola-Lindström ja Esa Linna
Jyväskylän kaupungin nuorisopalvelut

Vertti tiedottaa verttaisilleen

Vertti-vertaisnuorisotiedotustoiminta alkoi pilotti-hankkeena Turun seutukunnassa opetusministeriön myöntämällä avustuksella keväällä 2007. Ideana oli kokeilla uudentyypistä vertaistiedotusmallia, jonka yhtenä tavoitteena oli aktivoida nuoria suunnittelemaan koulunsa nuorisotiedotustoimintaa ja osallistumaan sen toteuttamiseen. Lähtökohtana oli ottaa käyttöön nuorten omat ideat tiedotuksen tehostamiseksi kouluilla sekä kehittää nuorisotyöntekijöiden ja koulujen välistä yhteistyötä kunnissa.

Sittemmin hyväksi havaittu toiminta on juurtunut osaksi nuorisotyötä yhdeksässä Turun seudun kunnassa. Toimintaa koordinoi Turun kaupungin nuorisopalvelut, mutta suunnittelussa ja toteutuksessa yhteistyötä tehdään kaikkien mukana olevien kuntien Vertti-ohjaajina toimivien nuorisotyöntekijöiden kanssa. Yhteisten tapaamisten lisäksi yhteyttä pidetään sähköpostin ja Facebookin suljetun Vertti-vertaistiedottajaryhmän välityksellä.

Miten Vertiksi tullaan

Vertti-toiminnassa yläkouluikäisistä vapaaehtoisista nuorista koulutetaan vertaistiedottajia, jotka toimivat omassa koulussaan tiedottajina ja kehittävät yhteistyössä alueensa nuorisotyöntekijöiden ja koulun kanssa alueellista nuorisotiedotusta vastaamaan nuorten todellisia tarpeita. Vertaistiedottajien määrä vaihtelee kouluissa innostuksen mukaan kahdesta kuuteen. Yhteensä koko Turun seutukunnassa toimii vuosittain kuutisenkymmentä Vertti-vertaistiedottajaa.

Nuoret päätyvät Verteiksi eri tavoin. Jotkut lähtevät mukaan oma-aloitteisesti, toisille opettajat ehdottavat vertaistiedottajaksi ryhtymistä. Joissain kouluissa järjestetään työpaikkahakua muistuttava Vertti-haku, jossa vanhat Vertit haastattelevat uudet tulokkaat ennen lopullista valintaa. Vertteinä toimii myös koulun tukioppilaita tai kunnassa jo toimivan nuorten vaikuttajaryhmän jäseniä.

Mitä Vertti-toiminnassa tehdään

Vertti-toimintaa toteutetaan koulun ja nuorisotoimen yhteistyönä ja siihen tarvitaan kolme toimijaa: 1) ylä-

koulun oppilas, joka haluaa toimia vertaistiedottajana, 2) koulun yhdyshenkilö kuten rehtori, oppilaanohjaaja tai opettaja sekä 3) nuorisotyöntekijä, joka toimii Verttien ohjaajana.

Kouluissa Verttien ja Vertti-ohjaajana toimivan nuorisotyöntekijän tapaamisia on noin kerran kuussa ja ne järjestetään yleensä koulupäivän aikana, esimerkiksi pidemmällä välitunnilla. Niissä pohditaan tiedottamistarpeita ja keinoja vastata niihin. Tiedotuskanavina ovat muun muassa tietoiskut luokissa, keskusradiokuulutukset, ilmoitustaulut, koulun info-TV ja verkkosivut. Ohjaaja tukee Vertti-nuoria, opastaa heitä tiedottamisen käytännöissä ja osallistuu heidän kanssaan Vertti-tapaamisiin ja -tapahtumiin.

Toimintaa yli kuntarajojen

Koko Turun seutukunnan Vertit ja ohjaajat tapaavat kolmisen kertaa lukukaudessa. Tapaamisissa on aina jokin koulutusteema, pientä purtavaa sekä vapaamuotoista ohjelmaa, jonka aikana eri kunnista ja kouluista tulevat Vertit tutustuvat toisiinsa esimerkiksi seuraleikkien avulla. Verttien kanssa on harjoiteltu esimerkiksi tiedotteen ja lehden tekoa sekä kameran edessä esiintymistä ja mikrofonin käyttöä.

Keväisin Vertit ovat mukana järjestämässä Liedon kunnan koordinoimaa Vertti-hyväntekeväisyyskonserttia. Siellä Vertit toimivat oman kiinnostuksensa mukaan erilaisissa tehtävissä: myyvät ennakkoon lippuja konserttiin, hoitavat lavakuulutukset ja juonnot sekä huolehtivat artistien ja vip-vieraiden tarjoiluista.

Vuosittain järjestetään joulu- ja kevätkuulat, jolloin seutukunnan Vertit pääsevät yhdessä tekemään jotain hauskaa, esimerkiksi keilaamaan tai lumikenkäilemään. Vertit saavat keväällä myös todistuksen Vertti-vuodesta.

Lisätietoa Vertti-toiminnasta Verttien verkkosivuilla osoitteessa www.pointti.info/vertti.

Mirja Teräs, vs. nuorisosihteeri
Turun kaupunki

